

UJ KELET

Egész évre	—	750
Félévre	—	380
Negyedévre	—	200
Egy hónapra	—	70
Egy szám ára pályaud- varon és vidéken is 3 lej		
Bukarestben	—	3.50

Egy hónapra	—	25 ct
Egy szám	—	1.50 ct

Ujra Pasics

Jugoszlávia is kormányválsággal küzd. Davidovics kormányalakítási kísérlete nem sikerült, mert nem tudta felölelni azokat az uralkodó pártokat, amelyek egy erős és munkaképes kormány alátámasztására szükségesek. Két oldalról gördítettek akadályokat Davidovics vállalkozása elé. A két véletlen szállott szemben azzal a kísérlettel, amely mérséklést és kiegyenlítődést keresett. Az egyik oldalon Pasics állott a távozó kormány göggyével, a másik oldalon Radics a sikeresen előretörő horvát ellenzék nagy politikai ambíciójával. Pasics nem akarta megosztani a hatalmat se Radicsal, aki ellene volt, politikájának aláaknázója és bukásának okozója, de a mérsékeltebb Davidovicsal sem, mert már ez is pozícióvesztést jelentett volna a számára. Radicsék a politikai letaszítottág után rohamlépésben akartak eljutni végső politikai céljaik felé, a megalkuvó koalíció szelleme nem tett szert nekik, ezért sem kívánták bele egy olyan kormányba, amely ha tárcákat adott is volna, de csak a célok feláldozása árán.

Talán ezek nagyjában azok a rugók, amelyek szertefeszítették Davidovics kormányát összehező törekvéseit. Vannak információk arról is, — és a lehetőség sem szól ellene — hogy a király szintén nem rokonszenvezett voltaképpen Davidovics koalíciós törekvéseivel, mert a horvátok előretörése a szerb hegemonia szempontjából veszélyes, de különben sem lehet rokonszenves a királynak egy olyan pártot látni kormányában, amely nemcsak az országnak okozott súlyos válságokat, de tendenciájával az uralkodóház ellen is irányul. Nem lehet tehát csodálni, ha a horvát republikánusokat a király sem szívesen látta volna Jugoszlávia élén, mert hiszen ez a párt nemcsak a messzire menő autonómiát, a függetlenséget, hanem az államforma módosítását is követeli. Davidovicsnak tehát el kellett buknia kísérletével és a jugoszláv belpolitika újból megrekedt, visszaesett a krízisnek ahhoz a napjához, amelyen maga a krízis keletkezett.

Davidovics visszaadta megbízatását és ismét Pasics kezébe jutott Jugoszlávia sorsa. A volt miniszterelnök újból megbízást kapott kormányalakításra és ezt a megbízatást el is fogadta. A mai parlamenttel nem kormányozhat tovább, ki kell írnia az új választásokat, újra a különböző pártok zászlaja alatt szembe kell állítani egymással a szavazókat, hogy a népkarát döntson az elkövetkezendő parlament tagozódottságáról és ezzel arról is, hogy melyik párt kormányozza tovább az országot. A hinárból ez az egyetlen kivétel az ut és ami általános és ami nemcsak Jugoszláviát érintő ebben a kérdésben: mindenütt krízisekkel küzdenek a kormányok, mindenütt válságok sodorják a kormányzatokat, mindenütt felbuggyan az elégtelenség és mint a forrás vize a földből, feltör a vágy a békés élet nyugodt, dolgos jövője felé. A jugoszláv választások, ha nem is teljes megoldást, de mindenesetre tisztulást fognak hozni az ország életében. Mint a francia és angol választások, meg fogják mutatni az ország népének igazi kívánságait.

Összeütközött a Simplon-expressz

Laibach, május 20. A Simplon-expressz, amely éjjelkor indult el Rack-Eckről Olaszországba, egy Adelsberg melletti állomáson rászaladt egy tehervonatra. Négy kocsi az összeütközés következtében tönkrement. A mozdonyvezető és fűtő az utolsó pillanatban leugrott a mozdonyról és megmentette életét. Négy utas meghalt, ötven súlyosan megsérültek. Az állomáson szolgálatot teljesítő hivatalnok fölbélte magát. Az összeütközés hibás váltóállítás következtében történt.

Poincaré befejezett tények elé akarja állítani utódját

Mi volt a Macdonaldhoz intézett levélben? Londonban elutasítják ezt a diplomáciai intrikát. Ellentétek a baloldali pártok között. Caillaux van előtérben

(London, május 20. Az Uj Kelet tudósítójától.) Az angol politikai élet legújabb szenzációja Poincaré újabb levele Macdonaldhoz a jóvátételi kérdésben. Jól informált körökben ugyanis úgy tudják, hogy ez a levél Poincaré legújabb diplomáciai intrikája. A francia miniszterelnök ezt írta Macdonaldnak, hogy a választások eredménye következtében a külpolitikai főkérdések megoldását utódjára kell bízni ugyan, de nem talál benne semmi kivételt, hogy a Macdonalddal folytatott eddigi tárgyalásait tovább vezesse.

Poincarének ez az eljárása a legélénkebb csodálkozást váltotta ki Londonban, ahol semmi egyebet nem látnak ebben a levélben, mint Poincarének egy kísérletét, hogy

Macdonaldot befolyásolja az új francia miniszterelnök ellen,

akit bizonyos mértékben már lezárt program elé akar állítani. A londoni lapok megállapították azonban, hogy Poincaré súlyosan tévedt,

ha arra számított, hogy hátmögötti játéka sikerülni fog. Az angol kormány, különösen pedig Macdonald udvariasságból valószínűleg nem fogja visszautasítani Poincaré kijelentéseit, de egyebet nem is tesznek, egyszerűen tudomásul veszik a felvilágosításokat.

Páris, május 20. Herriot polgármester Lyonból ma Párisba érkezett, hogy megkezdje a tárgyalásokat az új kamara többségi pártjaival, elsősorban Painlevével, azután pedig Blum és Boucour szocialista vezérekkel. A baloldali blokk jobbszárnya

Briandnak szánta a külügyminiszeri tárcát,

amit viszont a szociálisták elleneznek. Egyre sürűbben szerepel a forgalomban levő kormánylisták tagjai között Caillaux neve, aki valószínűleg rövidesen amnesztiát kap és lehetséges, hogy három hónapon belül tagja lesz a kormánynak. Ellentétek vannak a baloldali blokk pártjai között pénzügyi tekintetben is.

Semleges kormány fogja felváltani Bratianu kormányát

Politikai kombinációk a parlament ülésszak megnyitásának küszöbén. Grigore Filipescu érdekes nyilatkozata a politikai helyzetről

(Bucuresti-Bukarest, május 20. Az Uj Kelet tudósítójától.) Bukarestben holnap újra összeül a törvényhozótestület két háza. A parlament üléseinek küszöbén levő megnyitása szokás szerint élénk mozgolódást keltett a néhány hét óta majdnem teljes tétlenségre kárhóztatott belpolitikai körökben.

A király beszéde megbuktatja a kormányt?

A főváros belpolitikai köreiben az érdeklődés középpontjában még mindig a király londoni beszéde áll, amelynek a belpolitikai életre való kihatását az ellenzéki körök tulzó optimizmussal kommentálják és szinte bizonyosra veszik, hogy a Bratianu-kormány, de legalább is a pénzügyminiszter le fogja vonni a királyi beszéd logikus következtetéseit és távozni fog a helyéről. Míg a tulzó ellenzéki körök az egész kormány bukásáról terjesztenek híreket, addig az ugynevezett mérsékelt tábora megelégszik azzal, hogy a jelenlegi kormány gazdasági politikájának gyökeres megváltoztatását jóslja.

Elvi vita az idegen tőkeről

Hogy a király londoni beszédének lesz-e valami kézzelfogható politikai változás a következménye, azt természetesen ma még nem lehet tudni. Annyi bizonyos, hogy az összes politikai pártokat ma a külföldi tőke kérdése foglalkoztatja a legélénkebben. A kormány hivatalos lapja, a „Viitorul“ azon az állásponton van, hogy a király londoni beszéde nincs ellentétben a liberális kormány gazdasági politikájával, mert hiszen a kormány „prin noi in sine“ (a magunk erejéből) gazdasági elve nem jelenti azt, hogy a kormány kategorikusan el akarja zárni a külföldi tőke elől az utat, csupán azt jelenti, hogy az állam bizonyos ellenőrzési jogot akar gyakorolni az idegen tőkének romániai vállalkozásai fölött.

Az ellenzéki lapok ezzel szemben azt vitatják, hogy ez az ellenőrzési jog tulajdonképpen a párt tagjainak az idegen tőke profitjából való részesedését jelenti, ami jelentékenyen megköti az idegen tőke akciószabadságát és így általában nem csodálatos az, hogy ilyen feltételek mellett az idegen tőke teljesen elvesztette Romániában való vállalkozási kedvét.

Mint hogy azonban a pénzügyminiszter az előbb említett ellenőrzési jog nélkül az idegen tőkének az országba való beengedését nemzeti öngyilkosságnak tartja, az ellenzéki körök bizonyosra veszik, hogy ez a merev magatartás végül is meg fogja bukztatni a kormányt.

Természetesen most sem hiányzanak a már ilyenkor szokásos kombinációk. Tekintettel arra, hogy a nemzeti párt és a parasztpárt fuziója még ma sem befejezett tény, az ellenzéki vezetők már nem jósolják olyan határozottsággal a nemzeti és parasztpárt kormányakerülését. A különböző kombinációk között egyébként a legérdekesebb Grigore Filipescunak a nyilatkozata, aki egyidőben a Take Jonescu-kormány minisztere volt, jelenleg pedig a nemzeti párt regátbeli szervezeteinek a vezére. Grigore Filipescu több bukaresti újságíró előtt kijelentette, hogy a nemzeti párt és parasztpárt végleges fuziójának ma már csak Bratianu Vintila különböző intrikái állják az útját.

Semleges kormány alakul

Szerinte a liberális kormány tudatában van annak, hogy legkésőbb őszig el kell távoznia helyéről. Eppen ezért Bratianu Vintila azon fáradozik, hogy a jelenlegi kormánynak olyan jogutódja legyen, amely nem fogja teljesen meghusítani a liberális párt eddigi gazdasági sikereit. A pénzügyminiszter céljait legjobban egy ugynevezett semleges kormány szolgálja. Bratianu Vintila pedig arra számít, hogy a nemzeti párt hajlandó volna résztvenni ebben a semleges kormányban. Ebben az esetben belügyminiszterré egy az udvarhoz közelálló politikust neveznének ki, néhány tárcát a nemzeti párt kapna, a többi pedig hivatalnokemberekkel töltenék be. Ha ez a terv sikerülne, egy a parasztpárt elvesztené fegyvertársát és így minden reményét is arra, hogy valaha is kormánnyra kerülhet.

Ha azonban a nemzeti párt, amit Grigore Filipescu valószínűnek tart, nem akarná cserben hagyni a parasztpártot, akkor a liberálisok azon fognak fáradozni, hogy az ugynevezett semleges kormány politikai tagjait Averescu, Argetoianu és Jorga fuzionált pártjából szemeljék ki.

Saját érdekében győződjön meg, hogy butorait mégis csak
Fischer Albert és Társa
cégnél szerezheti be a legolcsóbban. Figyelni a címre!

Regele Ferdinand 61. sz.
Gyártelep: Gherla

ANONIMÁ
ara Arad *
RSASÁG
7a telefon 758

árugyar
tákrókat és butor-
Ujrafoncsorozás
Kérjen árajánlatot

Motor S. A.
fonszám 694 és 900
rosok közötti forgalomra.
ással. Tartányautomobi-
rok, teljesítmény 6, 14,
csavarmenetek vágására
0 mm. Nyomóerő 8 tonna.
Benzinmotoralkatrészek

izományi raktárakból:
dri No. 6.
Viteazul No. 1.
Stefan Voda No. 1/a.
5.

Hajóslegényből — egy sziget kormányzója

A „Politiken“ című svéd újság munkatársa beszélgetést folytatott Strandby halászfaluban az öreg Christen Nielsen Örtöft cipésszel, akinek a fiát az angolok Matti szigetére kormányzóvá nevezték ki. Erről a beszélgetésről a következő cikk jelent meg:

Hetvenöt esztendő a kormányzó apja. Fiáról az öreg munkás, aki még mindig töretlen erővel dolgozik, ezeket mondotta:

— Tizenkét gyermekem volt, három közülük már halott. Kettőn vízbe fulltak. Istennek hála, jóra való emberek voltak és szüleiknek becsületet szereztek. Igaz, hogy én mindig munkára tanítottam őket. Christen 1875-ben született. Tizenöt éves korában kivitorlázott és azóta nem láttam. Azonban mindig irt és sűrűn küldött pénzeket.

Az öreg egy vastag csomag sárgult levelet mutatott. A levelek elmondották fia kalandos életét.

— Hogy lett kormányzó a fiából?

— Hosszu sora van ennek. Sok évvel ezelőtt egy német hajóstársaság szolgálatában állott és olyan hajókat bízta rá, amelyek a Salomon-szigetekre indultak. Idővel annyira megnyerte a társaság bizalmát, hogy huszonkét kisebb-nagyobb vízikalimatosságot bízta rá, olyanokat, amelyek a Salomon-szigetekre mentek. Ezeket a gőzösöket és vitorlásokat egy esztendőben kétszer nagyobb német gőzösök látogatták meg és vitték vissza német vizekre. Fiam feladata az volt, hogy a benszülöttekkel kieserlje az ottani terményeket német árukra.

— Miat fehérbőrű egyedül élt a vadak között?

— Ugyvan. Majdnem mindig egyedül élt, idővel azonban volt egy svéd bajtársa, ez azonban egy éjszaka elutazott, miután fiamat meglopta. Hogy mikor lett kormányzó, nem tudom, de a háború kitörése után a szigetek angol birtokba jutottak és az ottani kereskedelmet az angolok vették át. Ők nevezték ki fiamat korlátlan hatalommal kormányzóvá.

— És a sziget lakói elismerték ezt a ki nevezést?

— Mindjárt nem ismerték el. Meg kellett neki birkóznia a vademberekkel, akik már egyszer leölték egy német vitorlászajó sze-

lyzetét. Maga a tulajdonos csak úgy menekült, hogy egy kis ladikkal kivezett a meszeségbe, ahol másfél napi tengeren való bolyongás után egy német hajó felvette. Az én fiam azonban csak eleinte harcolt velük. Amikor egy nap végig ment kutyájával a tengerparton, három benszülött feléje rohant. Egyet revolverével terített le, a másikat farkaskutyája tépte szét. A harmadik valami éles vasdarabbal megsértette arcán fiamat, de azután ő is holtan bukott le. Ez azonban nagy tekintélyt szerzett fiam számára. A benszülöttek látták, milyen kemény legény és így tör-

ténhetett, hogy ők is hozzájárultak az angolok által törvényt kormányzó ki nevezéséhez.

— Megnősült a fia?

— Vajjon most házas-e, nem tudom. Leveleiből úgy értesültem, hogy háromszor házasodott és hat gyermeke van mindössze.

— Mi a neve most a kormányzó fiának?

— Régi nevét az angolok kívánságára megváltoztatta William P. Leonhardra.

Az öreg egy nagy levelet vett elő, amelyet nyilván Londonban készítettek. Rá volt nyomtatva az angol állami címer mellett a kormányzó teljes neve és címe.

Marx kancellár felveti a bizalmikérdést

Nehézségekbe ütközik a polgári blokk Amerika még nincs teljes bizalommal Németország iránt. Otto Kahn bankár a szakértői javaslatok elfogadásához köti a dollárkölcsönt

(Berlin, május 20. Az Uj Kelet tudósítójától.)

Washingtoni jelentés alapján a „Frankfurter Zeitung“ azt írja, hogy Otto Kahn, ismert amerikai bankár bizalmas kihallgatáson jelent meg Coolidge elnöknel, akivel beható tanácskozást folytatott a Németországnak nyújtandó kölcsönről. Beavatott körökben úgy tudják, hogy az elnök hozzájárult a tervhez. A megbeszélésen főként arról volt szó, hogy az amerikai kölcsönjegyzők milyen biztosítékokat kérjenek. Otto Kahn azt javasolta, hogy a kölcsönösszeg évenként egyszázalékos törlesztése mellett elégedjenek meg hétszázalékos kamattal, ami azt jelenti, hogy a kölcsönt valószínűleg parin alul fogják kibocsátani. A kölcsön előfeltétele azonban az, hogy Németországnak el kell fogadnia és meg kell valósítania a Dawes-féle szakértői tervezetet.

Ugyancsak a „Frankfurter Zeitung“ egy tekintélyes pénzember nyilatkozatát közli, amelyben megállapítja, hogy

Németország tulzott optimizmussal viselkedik az amerikai kölcsön iránt.

Amerika ugyanis csak igen rövidlejáratu hitelt hajlandó nyújtani. A hosszabb lejáratu kölcsön az új német parlament magatartásától függ. Amerikában még nincsenek teljes bizalommal Németország iránt. Ezt a bizalmatlanságot pedig csak úgy lehet megszüntetni, ha a Reichstag egyhangulag elfogadja a szakértői javaslatokat és megegyezésre jut a szövetségesekkel, akik jelenleg sokkal engedékenyebbek mutatkoznak Németországgal szemben. Németország-

nak hatalmában áll most, hogy könnyebb feltételek mellett tudjon pénzhez jutni.

Berlinben komolyan tartanak attól, hogy a zavaros belpolitikai helyzet el fogja odázni a kölcsönt. Az egyes pártok között még nem szakadtak meg ugyan a tárgyalások a polgári blokkra vonatkozólag, de a mai nap is eredménytelenül mult el.

A demokraták és a centrupártiak hajlandók együttműködni a nacionalistákkal

az eddigi kormányprogram alapján, de súlyos akadályokat jelent, hogy azok a nacionalisták is, akik hajlandók volnának a szakértői javaslatokat elfogadni, azt a feltételt szabják hozzájárulásuknak, hogy a jóvátételi kérdés szabályozásával egyidejűleg rendezni kell azokat a politikai és katonai kérdéseket is, amelyeket a szakértői javaslatok határozottan kikapcsolnak a tárgyalási anyagból. A német nemzetiek ugyanis biztosítani akarják magukat ama veszedelem ellen, hogy később esetleg újabb támadás érje a német szuverenitást amiatt, hogy a most javasolt megoldás egyáltalán nem szabályozza a német-francia politikai viszonyt.

Még kevesebb eredménnyel bíztatnak a nagy koalícióra vonatkozó tárgyalások.

Nagyon valószínű tehát, hogy a politikai helyzet csak akkor fog kikristályosodni, amikor az új parlament összeül. A birodalmi gyűlés megnyitása után Marx kancellár felveti a bizalmi kérdést és nem lehetetlen, hogy helyén marad a régi kormány, legfeljebb csak egyes tarcákat fognak új emberekkel betölteni.

Weizmann beszél

Chaim Weizmann professzor, aki most tért vissza Londonba, az egyik newyorki Keren Hajjeszód-konferencián a vitában elhangzott ellenvetésekre hatalmas beszédben válaszolt, amelyet itt adunk közre:

Igen hálás vagyok azért, hogy alkalmat adnak nekem a tárgyalások ilyen fontos stádiumában felvázolhatni. Azt szeretném, hogy azon kérdések tekintetében, amelyek a jelenlevők és még inkább a távollevők nagyrésztében meleg érdeklődést váltottak ki, minden félreértést eloszlassak, hogy semilyen irányban kétség ne maradjon fenn. Mindenekelőtt a legnagyobb nyomatékkal és minden kétséget kizáróan ki kell jelentenem, nemcsak a magam, hanem a cionista szervezet nevében is, hogy a cionizmus sohasem tanította azt és sohasem helyeselt olyan álláspontot, amely azt képviselte, hogy a cionisták nem jó polgárai annak az országnak, amelyben élnek. Mi cionisták életünket szenteltük azon otthon felépítésének, amelyről reméljük, hogy valamikor a zsidó állampolgárságot is fogja jelenteni. És azok, akik ezen miérett életüket is feláldozták, azok tudják becsülni és szeretni azt az országot, amelyben élnek. És meg vagyok győződve arról, hogy egy cionista sem túrná azt, hogy őt azért, mert cionista, rossz angol, francia sőt orosz vagy lengyel polgárnak tartásák. Sőt tovább megyek, Szomoru és tragikus dolog, hogy a zsidók helyzete Lengyelországban olyan-ilyen. Mindennek dacára megköveteljük a lengyel zsidóktól, hogy olyan jó polgárai legyenek hazájuknak, mint az angol zsidók Angliának. A mi meggyőződésünk, hogy egy embernek vagy egy polgárnak a viszonya hazájához valami szerves, állandó kapcsolat. És ha az az ország egyes polgáraival szemben igazságtalan, akkor ebből csak egy következtetést lehet levonni, hogy az országot meg kell javítani. Ennyit erről a kérdéstről. Nagyon szeretném a cionisták érdekében, akik szintén zsidók, hogy ha ilyen nézeteket róluk nem terjesztenének könnyelműen. Most pedig áttérek a cionista szervezet politikai

céljaira: a zsidó állam kérdésére. Figyelmükbe ajánlom azokat az okmányokat, amelyeket: „A palesztinai nemzeti otthonra vonatkozó hivatalos okmányok“ című füzetben rendelkezésünkre bocsátottunk. Ezek között van egy általam aláírt okmány, amelyet a brit kormánynak nyújtottunk át és amelyben az angol kormány jelenlegi Palesztinapolitikájával szemben egyetértésünknek adunk kifejezést. Egy másik okmányból megállapíthatjuk, az angol kormány elismeri, hogy mi minden ígéretünket, amelyet a kormánynak tettünk, lojálisan beváltottuk. Ez a mi jelenlegi politikánk. Mi cionisták munkánkban ma mandátum alapján állunk. Ez az egyedüli jogszerű okmány.

Ha vannak is cionisták, akik azt hiszik, hogy munkánk végeredménye Palesztinában olyan szervezetet fog teremteni, amelyben a zsidóság számára fogva döntő szereppel fog bérni, az a mostani vitánkra teljesen mellékes. Tegyük föl, hogy Palesztinában kétféle zsidó él, föltehetjük azt is, hogy ennek a kétféle embernek megvan minden joga hozzá, hogy életét úgy rendezze be, mint más kétféle ember. És hogyha ők elhatározzák, hogy életüket ilyen vagy olyan formák szerint rendezik be, akkor ez tulajdonképpen nem is határozat, hanem egy természetes fejlődési folyamatnak eredménye volna. Önök közül kinek áll jogában meghatározni ma, hogy azok ott mit csináljanak és mit ne csináljanak, előírni az emberek egy csoportjának, akik egy országot ugyszólván ujjíteremtettek, hogy hogyan rendezkedjenek ott be.

Nemcsak én és társaim, hanem a legjobb férfiak és nők ezrei áldozták fel életüket egy olyan ország felépítéséért, amelyben a zsidó korlátozás nélkül és szabadon élhet ősi nyelvével, fejlesztheti kulturáját. Ennek az országépítésnek az eredménye bizonyos formák és szervezet, amelyeket egyesek politikai, mások kulturális vagy szociális formáknak neveznek. Én nem keresek neveket és nem törődöm a terminológiával. Ugyanezen az alapon filozofálhatnánk a napról is, amely reánk süt. Ez a dolgok természetes folyamata, amelyet ma sem előre megállapítani, sem feltartóztatni nem tu-

dunk. A formák, amelyek Palesztinában ki fognak alakulni, attól az erőttől fognak függni, amelyet a zsidók annakidején, amikor ez a kérdés döntésre megyék, Palesztinában és az egész világon képviselni fognak. Ki tudhatja ma, hogy milyen formája lesz az államoknak 50 év múlva. Amit mi akarunk, az nem egyéb, csak az, hogy a zsidók Palesztinát felépítsék, hogy a zsidók a maguk módja szerint építsék fel Palesztinát, építsék azt saját erejükkel, saját izmaikkal és teremtsenek ott intézményeket, amelyek a zsidóságnak megfelelőek, amelyek hozzáillenek épügy, mint keztyű a kézhez. Ebből a közönségből fog majd kifejlődni az, amit egyesek államnak, mások másféle alakulatnak hisznek. Mindenesetre ez az alakulat természetes következménye lesz a zsidóság erőfeszítéseinek. Mi nem akarunk semminemű különleges helyzetet Palesztinában. Azzal akarunk ott állni vagy bújni, amit alkotunk és amit elmulasztunk.

Még valamit szeretnék az említett okmányokról mondottakhoz hozzáfűzni. Mi tudjuk, hogy Palesztina zsidóknak és nemzsidóknak egyaránt szent és ezért Palesztinának olyan szervezetet kívánunk, amelyben sem zsidó a nemzsidók fölött, sem a nemzsidók a zsidók fölött nem uralkodnak, hanem mindazok, akik ott élnek, szabadon élhessenek. Ismételtelen rámutattam már Svájc példájára, ahol három különböző kulturájú nép él egymás mellett és mindhárom egy közös célért, a szép Svájcért dolgoznak. Kérem az Istent, hogy egy olyan Palesztina keletkezzen, amelyben három nagy vallás és faj egymás mellett éljen és egy közös célért, a szép Palesztináért dolgozzanak, amely még adósa a világnak egy szóval és egy üzenettel. Azt hiszem, ez olyan cél, amelyért dolgozni mindenkihez méltó. Itt elhangzott az a kijelentés, hogy a cionisták némely gondolatai és cselekedetei egyeseknél megütöztetést keltettek. Erre szerényen bár, de ki kell jelentenem, hogy a nem-cionisták egyes gondolatai és cselekedetei nemcsak bennem, de a mögöttem álló milliónyi tömegben szintén nagy megütöztetést keltettek. És mi mégis eljöttünk Önökhöz. Nem az Önök és nem az én

(Cluj-sitőjától).

koresma, emberi inbert elt. nyire játs A falu kor és Recian nagymenny felsorakozo parasztagz

A két állt a lábá ny segíte ballagtak lést, a két tattak egy F. luhel

neve, az er névvel ajá név rendes „csutnév“.

Rasca I különböztet mázás után malacnak

A két tréfálkozta egymásra. barátjának teleített m

Te ped hogy mala Legközeleb változassák

A tréfa verekedést Recianu ha latával togl

fiát és veje hogy még barátján, R

A bossz kereste tel aludta máu ugatásra éb találkozott

dásra készü a helyzetet,

hibám, hogy részekre sz

amelyen egy együttműkö

amikor jobb helyt állok

amiért odaa pénzünket é

En nem jelentem azo

sohasem tog tem megkere

közös nevező Tettem ezt

közös nevező mondják, h

zsidóságot eg kísérletet mo

telemelni, h

Teljesen nézete, hogy cionista szerv

az első, akik vezetettét tár

kívánságunk saság velünk az együttműk

schildra hiva

elő ember se

Nem tagja a

az emelvénye

cionista! Ro

lesztinában é

goztunk vele.

saságot ellenő

legyenek fele

lészünk, ha

ményes. Nek

nában és ne

befejező pill

jelenteni, hogy

fontos, de ug

hogy Palesztin

Amikor a Hordó leüti a Malacot Halálos falusi tréfa Nagycégen

(Uj-Kolozsvár, május 20. Az Uj Kelet tudósítójától.) A parasztdrámák színhelye többnyire a koresma, ahol az alkohol gőze szítja fel a rossz emberi indulatokat. Az ital szombaton ismét embert ölt. Az eset Kolozsvártól néhány kilométernyire játszódott le a közeli Nagycég községben. A falu koresmájában együtt iddógáltak Rasca Maxim és Recianu Jónás nagycégi parasztagdák. Már nagymennyiségű italt fogyasztottak el, az asztalon felsorakozott üres üvegek figyelmeztették a két parasztagdát, hogy elérkezett a hazamenés ideje.

A két parasztember az elfogyasztott italtól alig állt a lábán, de a jóbarátság kedvéért egymáson egy segítettek, hogy összefogózkodtak és énekelve ballagtak hazafelé. A sötét uton megunták az éneklést, a két részeg ember rövid eszmekercét folytatták egymással.

Felüthelyeken, ahol több embernek ugyanaz a neve, az embereket megkülönböztetésül még egy névvel ajándékozzák meg a névrokonokat. Ez a név rendszeren bizonyos tulajdonság kigunyolása, a „csutnév“.

Rasca Maxim és Recianu János is kapott megkülönböztető nevet, valószínűleg az állandó koresmázás után, mert Rascát hordónak, Recianut malacnak neveztek.

A két ember csevegve mendegélt hazafelé, tréfalózkodtak, egy-egy csipősebb megjegyzést tettek egymásra. Tréfalkozás közben Recianu dülöngöző barátjának azt találta mondani, hogy: te is úgy teleltad magad, mint egy valóságos hordó.

Te pedig — válaszolt Rasca — annyit ittál, hogy malacból valóságos disznóvá vedlettél át. Legközelebb tanácsolni fogom, hogy a nevedet változtassák meg disznóvá.

A tréfalkozás veszekedéssé fajult, az esetleges verekedést az arrajáró emberek megakadályozták. Recianu hazatérve, még mindig a hosszú gondolatával foglalkozott és bár az idő már éjtélre járt, fiát és vejét segítségül hívta, mert elhatározta, hogy még az éj folyamán bosszút fog állni régi barátján, Rasca Maximon.

A bosszualló karaván a késő éjszakai órákban kereste fel Rasca Maximot, aki már részben kialudta mámorát és az udvarról behangzó kutyaugatásra ébredt fel. Kiment az udvarra, ahol szembe találkozott a három emberrel, akik botokkal támadásra készültek. Rasca egy pillanat alatt átlátta a helyzetet, de nem volt ideje rá, hogy a lakásba

visszameneküljön. Felkapott egy gerendát és várta az ellene készülő támadást.

A három parasztember Recianu vezetésével rárohant az egyedül álló Rasca Maximra, aki látva, hogy nincs menekülés, a kezében tartott gerendával egy ütötte fejbe Recianut, hogy holtan terült el a földön. A sármási csendőrség vasárnap reggel a

Németországot is meghívják a szövetségesek legközelebbi konferenciájára

Hivatalos jelentés Mussolini és a belga miniszterek tanácskozásáról. Felülvizsgálják a jövótételi kérdést és a szövetségközi adósságokat

(Róma, május 20. Az Uj Kelet tudósítójától.) A milánói találkozón Mussolini olasz miniszterelnök javaslatot tett Theunis és Hymans belga minisztereknek egy új szövetségközi konferencia összehívására, amely felülvizsgálja a jövótételi problémát és az adósságok kérdését. A konferencián egy kívánja Mussolini, hogy

a németek egyenjogú tagokként vegyenek részt.

Politikai körökben biztosra veszik, hogy a németekkel való tárgyalások során Németországnak a

Pasics megint megbízást kapott kabinetalakításra

Sikertelenek maradtak Davidovics kísérletei. Radics sem akar koncentrációs kormányt. Sürgősen összeül a jugoszláv parlament

(Belgrád, május 20. Az Uj Kelet tudósítójától.) Davidovics ellenzéki vezér koncentrációs kormányalakítási kísérlete meghiúsult, mert Pasics kerekén megtagadta, hogy belépjen egy ilyen kormányba, viszont a horvát autonomista parasztpárt vezére, Radics nem hajlandó olyan kormányt támogatni, amelyben Pasics is résztvesz.

Pasics mindenáron új választásokat akar.

Tegnap este Davidovics audiencián jelent meg Sándor királynál. A kihallgatás után Davidovics közölte politikai híveivel, hogy kabinetalakítási megbízásának ma délig való meghosszabbítását kéti, de a további tárgyalások nem vezettek eredményre. A radikálisok kijelentették, hogy nemcsak nem akarnak együtt működni vele, hanem a legelső alkalmat felhasználják a Davidovics-kormány megbuktatására. Davidovics erre ma délben ismét jelent a királynál és visszaadta megbízását.

gyilkos parasztagdát letartóztatta és a mai napon átkísérte a kolozsvári ügyészségre.

Rasca védőügyvédje, dr. Giurgiu János kérést adott be az ügyészségre, hogy védenőét engedjék szabadlábra, mert az emberlést jogos önvédelemből követte el. A vádtanács a szabadlábrahelyezés fölött még nem döntött.

népszövetségbe való felvételének kérdését is rendezni fogják.

A belga-olasz tárgyalásokról kiadott hivatalos jelentés szerint a belga miniszterek megegyeztek Mussolini-val abban, hogy a jövótételi probléma megoldását

a szakértői jelentés mielőbbi végrehajtásával kell elérni. Megállapodtak továbbá, hogy kívánatos lenne szövetségközi értekezlet egybe hívása, végül pedig leszögezték azt az álláspontjukat, hogy a szövetségközi adósságok kérdése össze van kapcsolva a jövótételi probléma megoldásával.

Este minisztertanács volt, amelynek végeztével a miniszterek kijelentették az újságírók előtt, hogy újra Pasics kapott megbízást kormányalakításra. Pasics a megbízást elfogadta és rövidesen összehívja a szkupstinát.

Küszöbön a nemzeti párt fuziója

Bukarest, május 20. A focsanii népgyűlés után, amelyen a liberális kormány közeli bukásáról és nemzeti párttal való fuzióra való hajlandóságáról beszélt, Mihalache ma a fővárosba érkezett és tanácskozott Stere Constantinnal, aki ismertette a parasztpárt vezérével a nemzeti párttal folytatott fuzió tárgyalásokat. A nemzeti párt végrehajtóbizottságát szerdára összehívták. Az értekezlet tárgya az általános politikai helyzet, valamint a parasztpárttal való fuzió kérdése.

k is hozzájárultak az angolok hányzó kinevezéséhez.

a fia? st házase, nem tudom. László, hogy háromszor házasságra van mindössze.

most a kormányzó fiának? az angolok kívánságára megm P. Leonhardra.

nagy levelet vett elő, amelyet készítették. Rá volt nyomtatott állami cimert mellett a korve és címe.

mikérdést

mmal Németország iránt. Otto a dollárkölcson

ll most, hogy könnyebb felhíjon pénzhez jutni.

olyan tartanak attól, hogy a i helyzet el fogja odáni a es pártok között még nem gyan a tárgyalások a polgári lág, de a mai nap is eredel.

és a centrumpártiak hajküködni a nacionalistákkal

yprogram alapján, de sulyo, hogy azok a nacionalisták

volnának a szakértői javaszt a feltételt szabják hozáy a jövótételi kérdés szabáileg rendezni kell azokat a i kérdéseket is, amelyeket a k határozottan kikapcsolnak agból. A német nemzetiek akaráják magukat ama ve gy később esetleg újabb táet szuverenitást amiatt, hogy egoldás egyáltalán nem szfrancia politikai viszonyt.

eredményel biztatnak a vonatköző tárgyalások.

tehát, hogy a politikai helyg kikristályosodni, amikor az ül. A birodalmi gyűlés megkancellár felveti a bizalmi etetlen, hogy helyén marad egfeljebb csak egyes tarcákat kel betölteni.

meltek Palesztinában ki fognak rőtől fognak fűgni, amelyet a amikor ez a kérdés döntése

ban és az egész világon képvihhatja ma, hogy milyen farknak 50 év múlva. Amit mi yéb, csak az, hogy a zsidók k, hogy a zsidók a maguk k fel Palesztinát, építsék a t izmaikkal és teremtsenek ott yek a zsidóságnak megfelelnek, t épügy, mint keztyű a kézhez. f majd kifejlődni az, amit mások mástéle alakulatnak hisz az alakulat természetesen kö zsidóság erőfeszítéseinek. Mi minemű különleges helyzetel al akarunk ott állni vagy k és amit elmulasztunk.

retnek az említett okmányok hozzáfűzni. Mi tudjuk, hogy t és nemzsidóknak egyaránt ztinának olyan szervezetet ki sem zsidó a nemzsidók fölött, zsidók fölött nem uralkodnak, k ott élnek, szabadon élhesrámutattam már Svájc példálönböző kulturájú nép él egyhármán egy közös célért, a znak. Kérem az Istent, hogy keletkezzék, amelyben három egymás mellett éljen és egy p Palesztinánért dolgozzanak, viágnak egy szóval és egy z, ez o'yan cél, amelyért dolálto. Itt elhangzott az a kionisták némely gondolatai és él megútközést keitettek. Erre kell jelentenem, hogy a nemolatai és cselekedetei nemcsak tem álló milliányi tömegben zést keltek. És mi megüem az Önök és nem az én

hibám, hogy a zsidóságot sorsa és nagy tragédiája részekre szakította. Most közös alapot találhatunk, amelyen együtt dolgozhatunk és lehet, hogy ezen együttműködés következtében eljő az a nap, amikor jobban meg fogjuk érteni egymást. Én helyt állok azért, amiért helyt állnak milliók és amiért odaadtunk lelkiné nyugalomát, egészségünket, pénzünket és erőnk legjavát.

Én nem kérdezem, mi az Önök világnézete. Kijelentem azonban, hogy azok nem az enyéimék és sohasem fogom azokat magamévá tenni. Megkísérletem megkeresni a közös nevezőt. Azt a legkisebb közös nevezőt, amely a világ zsidóit egyesítheti. Tettem ezt azért, mert remélem, hogy az a kicsiny közös nevező végre mégis csak nagy lesz. Azt mondják, hogy Palesztinának feladata a világ zsidóságát egyesíteni. Az egységhez vezető első kísérletet most tesszük meg. Merje valaki kezét telemelni, hogy ennek az egységnek utját állja.

Teljesen egyetérték azokkal, akiknek az a nézete, hogy az alakítandó bank vagy társaság a cionista szervezettől független legyen. Mi voltunk az elsők, akik indítványoztuk, hogy az egy Önök által vezetett társaság legyen. Egyedüli, természetes kívánságunk csak az, hogy Palesztinában ez a társaság velünk harmonikusan együtt dolgozzék. Erre az együttműködésre példát hozhatok fel, báró Rothschildra hivatkozva, akiről itt szó esett. Egyetlen élő ember sem tett többet Palesztináért, mint ő. Nem tagja a cionista szervezetnek és talán, ha ezen az emelvényen állna, azt mondaná: „Nem vagyok cionista!“ Rothschild már ötven éve dolgozik Palesztinában és mi mindig harmonikusan együtt dolgoztunk vele. Mi nem kívánjuk az alakítandó társaságot ellenőrizni. Azt akarjuk, hogy azért Önök legyenek felelősek. Megelégedettek és boldogak leszünk, ha látjuk majd, hogy munkájuk eredményes. Nekünk nincsen monopóliumunk Palesztinában és nem is követeljük azt. A tanácskozás befejező pillanataiban még csak azt akarom kijelenteni, hogy a tervezett társaság létesítése igen fontos, de ugyanakkor gondolnunk kell arra is, hogy Palesztinának még mindig szüksége van be-

vándorlóra, egészségügyi és közművelődési munkára és rengeteg más dologra, amelyek nélkül semmi sem biztos, amit ott befektettünk. Biztonságot csak az adhat, ha minél több zsidó megy Palesztinába. Ezért tisztában kell lenniük azzal, hogy még sokáig kell pénzt befektetni olyan dolgokba, amelyek révén Palesztina abba a helyzetbe jut, hogy ott különböző pénzügyi és kereskedelmi társaságok dolgozhassanak. Ezért nem pénzt akarok én Önöktől, hanem megértését annak, hogy a Jewish Agency nagy terhet fog még viselni, amikor cionisták és nemcionisták becsületes megegyezése alapján megalakul. Senkisémet óhajtja jobban, mint én, hogy ez a megoldás világos és becsületes legyen. Én nem akarom Önöket egy hátsó ajtón a cionizmusba becsalni, mert nekem a cionizmus sokkal drágább. Óhajtom azonban, hogy Palesztina felépítése érdekében, a mandátum praktikus alapján egy becsületes megegyezésre jussunk. Azt akarom, hogy a nemcionisták átvegyék a felelősség egy részét, de ezzel együtt az országépítés terheinek egy részét is. Hisz az Önök jelszava is: „Nincs képviselő megadóztatás nélkül.“

Engedjék meg, hogy néhány szót szóljak a cionista organizációról. Sok a hibánk és fogyatékoságunk — és beösmérem, hogy Palesztinában több hibát követtünk el, mint a nemcionisták, mert nekik nem is állott módjukban hibákat elkövetni. Mindezen hibáink mellett azonban nagy terheket viseltünk. A terheket és a felelősségei nyiltan, becsületesen, az egész világ színe előtt meg akarjuk osztani a nemcionista zsidókkal, mert úgy gondoljuk, érezzük és hisszük, hogy a nemcionisták a cionistákkal Palesztina felépítésének nagy kérdésében meg fognak egyezni. Mert ez az egész zsidóság közös ügye. Csak ilyen módon fogunk a nyersanyagokból egy zsidó testet, zsidó lelket és egy zsidó társadalmat alkotni. Engedjék meg, hogy megkérdézzem Önöktől, jutott-e eszükbe azon gondolkodni, miért áll ez a kis Palesztina az ő százezer zsidójával az emberiség érdeklődésének homlokterében? Palesztinának már hatalmas irodalma van. Bátran állithatom, hogy majdnem egész Palesztinát

be lehetne borítani azon cikkekkal, amelyeket róla írtak. Miért nem írtak ennyit az egymillió zsidó számláló newyorki hitközségről? Mi a különbség a százezer zsidó lakosu, kicsiny Palesztina és a mástélmillió hitközség között? A különbség Palesztina és a világ többi részei között — és ezzel nem akarom a többieket lekicsinyelni — az, hogy a szétszórtaság óta Palesztinában adódik az első alkalom, ahol felépíthetjük országunkat, megteremhetjük intézményeinket, iskoláinkat, mezőgazdaságot, sőt magát a földet és újjalakíthatjuk a zsidóság lelkét.

Mindenütt máshol csak alkalmazkodhatunk egy kulturához, amelyet más emberek teremtettek, amelyet mások fejlesztettek. Ezért valami egész eredeti Palesztina, ezért gondolnak, vitatkoznak annyit miatta. Most elérkezett az a fontos pillanat, amikor nyolcvan generáció vértanusága által megszenített évszázadok után azt kérdi a világ, mit tud alkotni a zsidó, ha szabadon és korlátozás nélkül dolgozhat? Meg kell mutatnunk, hogy föl tudunk építeni egy szép Palesztinát, ahol a szoltárok éneke csendül Dántól Beérsevágig. Ezt jelentő számunkra Palesztina és ez olyan szent ügy, amit nem adnánk oda mindazon millió dollárért, amelyeket Önök nekünk föl tudnának ajánlani. Két nemzedéken keresztül dolgoztunk. Nagy események küszöbén állunk most és az hisszük, hogy ez a konferencia fordulópont lehet mozgalmunkban. Mibennünk megvan a hajlandóság a felénél hosszabb uton Önök elébe jönni. Nem kívánjuk Önöktől, hogy állampolgárságukat, viszonyukat ahhoz az országhoz, amelyben élnek, megváltoztassák. Tudjuk, hogy sokáig, sőt talán mindig nagyobb számban fognak élni zsidók Palesztinán kívül, mint Palesztinában. Mi sokkal jobban érezzük és megértjük a zsidókérdést, hogy ezt tisztán lássuk és épp ezért semmi olyat nem akarunk tenni, ami az Önök pozícióját befolyásolná, de amit cselekedni akarunk, az a világ zsidóságának csak megbecsülést és tiszteletet szerezhet.

be lehetne borítani azon cikkekkal, amelyeket róla írtak. Miért nem írtak ennyit az egymillió zsidó számláló newyorki hitközségről? Mi a különbség a százezer zsidó lakosu, kicsiny Palesztina és a mástélmillió hitközség között? A különbség Palesztina és a világ többi részei között — és ezzel nem akarom a többieket lekicsinyelni — az, hogy a szétszórtaság óta Palesztinában adódik az első alkalom, ahol felépíthetjük országunkat, megteremhetjük intézményeinket, iskoláinkat, mezőgazdaságot, sőt magát a földet és újjalakíthatjuk a zsidóság lelkét.

Mindenütt máshol csak alkalmazkodhatunk egy kulturához, amelyet más emberek teremtettek, amelyet mások fejlesztettek. Ezért valami egész eredeti Palesztina, ezért gondolnak, vitatkoznak annyit miatta. Most elérkezett az a fontos pillanat, amikor nyolcvan generáció vértanusága által megszenített évszázadok után azt kérdi a világ, mit tud alkotni a zsidó, ha szabadon és korlátozás nélkül dolgozhat? Meg kell mutatnunk, hogy föl tudunk építeni egy szép Palesztinát, ahol a szoltárok éneke csendül Dántól Beérsevágig. Ezt jelentő számunkra Palesztina és ez olyan szent ügy, amit nem adnánk oda mindazon millió dollárért, amelyeket Önök nekünk föl tudnának ajánlani. Két nemzedéken keresztül dolgoztunk. Nagy események küszöbén állunk most és az hisszük, hogy ez a konferencia fordulópont lehet mozgalmunkban. Mibennünk megvan a hajlandóság a felénél hosszabb uton Önök elébe jönni. Nem kívánjuk Önöktől, hogy állampolgárságukat, viszonyukat ahhoz az országhoz, amelyben élnek, megváltoztassák. Tudjuk, hogy sokáig, sőt talán mindig nagyobb számban fognak élni zsidók Palesztinán kívül, mint Palesztinában. Mi sokkal jobban érezzük és megértjük a zsidókérdést, hogy ezt tisztán lássuk és épp ezért semmi olyat nem akarunk tenni, ami az Önök pozícióját befolyásolná, de amit cselekedni akarunk, az a világ zsidóságának csak megbecsülést és tiszteletet szerezhet.

be lehetne borítani azon cikkekkal, amelyeket róla írtak. Miért nem írtak ennyit az egymillió zsidó számláló newyorki hitközségről? Mi a különbség a százezer zsidó lakosu, kicsiny Palesztina és a mástélmillió hitközség között? A különbség Palesztina és a világ többi részei között — és ezzel nem akarom a többieket lekicsinyelni — az, hogy a szétszórtaság óta Palesztinában adódik az első alkalom, ahol felépíthetjük országunkat, megteremhetjük intézményeinket, iskoláinkat, mezőgazdaságot, sőt magát a földet és újjalakíthatjuk a zsidóság lelkét.

Mindenütt máshol csak alkalmazkodhatunk egy kulturához, amelyet más emberek teremtettek, amelyet mások fejlesztettek. Ezért valami egész eredeti Palesztina, ezért gondolnak, vitatkoznak annyit miatta. Most elérkezett az a fontos pillanat, amikor nyolcvan generáció vértanusága által megszenített évszázadok után azt kérdi a világ, mit tud alkotni a zsidó, ha szabadon és korlátozás nélkül dolgozhat? Meg kell mutatnunk, hogy föl tudunk építeni egy szép Palesztinát, ahol a szoltárok éneke csendül Dántól Beérsevágig. Ezt jelentő számunkra Palesztina és ez olyan szent ügy, amit nem adnánk oda mindazon millió dollárért, amelyeket Önök nekünk föl tudnának ajánlani. Két nemzedéken keresztül dolgoztunk. Nagy események küszöbén állunk most és az hisszük, hogy ez a konferencia fordulópont lehet mozgalmunkban. Mibennünk megvan a hajlandóság a felénél hosszabb uton Önök elébe jönni. Nem kívánjuk Önöktől, hogy állampolgárságukat, viszonyukat ahhoz az országhoz, amelyben élnek, megváltoztassák. Tudjuk, hogy sokáig, sőt talán mindig nagyobb számban fognak élni zsidók Palesztinán kívül, mint Palesztinában. Mi sokkal jobban érezzük és megértjük a zsidókérdést, hogy ezt tisztán lássuk és épp ezért semmi olyat nem akarunk tenni, ami az Önök pozícióját befolyásolná, de amit cselekedni akarunk, az a világ zsidóságának csak megbecsülést és tiszteletet szerezhet.

be lehetne borítani azon cikkekkal, amelyeket róla írtak. Miért nem írtak ennyit az egymillió zsidó számláló newyorki hitközségről? Mi a különbség a százezer zsidó lakosu, kicsiny Palesztina és a mástélmillió hitközség között? A különbség Palesztina és a világ többi részei között — és ezzel nem akarom a többieket lekicsinyelni — az, hogy a szétszórtaság óta Palesztinában adódik az első alkalom, ahol felépíthetjük országunkat, megteremhetjük intézményeinket, iskoláinkat, mezőgazdaságot, sőt magát a földet és újjalakíthatjuk a zsidóság lelkét.

Mindenütt máshol csak alkalmazkodhatunk egy kulturához, amelyet más emberek teremtettek, amelyet mások fejlesztettek. Ezért valami egész eredeti Palesztina, ezért gondolnak, vitatkoznak annyit miatta. Most elérkezett az a fontos pillanat, amikor nyolcvan generáció vértanusága által megszenített évszázadok után azt kérdi a világ, mit tud alkotni a zsidó, ha szabadon és korlátozás nélkül dolgozhat? Meg kell mutatnunk, hogy föl tudunk építeni egy szép Palesztinát, ahol a szoltárok éneke csendül Dántól Beérsevágig. Ezt jelentő számunkra Palesztina és ez olyan szent ügy, amit nem adnánk oda mindazon millió dollárért, amelyeket Önök nekünk föl tudnának ajánlani. Két nemzedéken keresztül dolgoztunk. Nagy események küszöbén állunk most és az hisszük, hogy ez a konferencia fordulópont lehet mozgalmunkban. Mibennünk megvan a hajlandóság a felénél hosszabb uton Önök elébe jönni. Nem kívánjuk Önöktől, hogy állampolgárságukat, viszonyukat ahhoz az országhoz, amelyben élnek, megváltoztassák. Tudjuk, hogy sokáig, sőt talán mindig nagyobb számban fognak élni zsidók Palesztinán kívül, mint Palesztinában. Mi sokkal jobban érezzük és megértjük a zsidókérdést, hogy ezt tisztán lássuk és épp ezért semmi olyat nem akarunk tenni, ami az Önök pozícióját befolyásolná, de amit cselekedni akarunk, az a világ zsidóságának csak megbecsülést és tiszteletet szerezhet.

Ez történt...

Egy lemergi zsidó kékutazása. Egy lemergi zsidónak egyszer fizetési doigja akadt egy közeli faluban. Történetesen olyan kocsit fogadott az utra, amelyiknek zsidó kocsisa volt. Alighogy kiér a kocsis a városból, megszólal a kocsis:

— Most hegyre fel megyünk, ez pedig „car bale chajim“ (állatkínzás), szálljon le a kocsiról. Amikor a kocsis felér a hegyre, az utas újra fel akar szállni.

— Cholile, — mondja a kocsis — csak nem akar felszállani a kocsira? Hiszen most hegyről lefelé megyünk, ez pedig „szkóne“ (életveszélyes).

Mit volt mit tenni, az utas lefelé is gyalog tette meg az utat. Végre leérték a hegyről egy gyönyörű lapályra és az utas most már azt hitte, nyugodtan felülhet a kocsira.

— Ezen a szép lapályon akar maga kocsin menni, — korholta a kocsis — hiszen itten valósággal passzió gyalog sétálni.

— Mikor ülhetek már fel a kocsira? — dühöngi a lemergi zsidó, aki már megbánta, hogy emult az utra.

— Várjon, — nyugtatta meg a kocsis — mindjárt etetni fogok, akkor majd felülhet a kocsira. K. A.

Egy kis tévedés. Baron világhírű pesti professzorral ismeretes volt, hogy a betegetek a vizsgálat előtt levethőztette, hogy a betegséget pontosabban tudja konstatálni. Ha véletlen valaki ruhában állított be hozzá, lehetett az akárki, rákiáltott:

— Vethőzzék le! Egy napon betért hozzá a pesti hitközség inkasszáloja, néhány nyugtával a kezében, hogy a professzorra kivetett hitközségi adót beinkasszálja. Amint a professzor, aki egyébként szórakozott ember volt, az inkasszálot ruhában meglátja, mérgesen ráförmed:

— Vethőzzön le! Nem mint beteg jöttem — mondja az előbbi — Vethőzzön le! — kiáltja újra professzor. A pénzeszedő — mitevé lehetett — az előszobában, mint egy beteg levethőzött és a nyugtákkal a kezében újra bement. A professzor megvizsgálja tüdejét és szívet és mondja:

— Hát magának nincs semmi baja. Persze hogy nincs — mondja a fáradt inkasszálo. Hiszen inkasszálni jöttem — és átadja a kezében tartott nyugtákat.

Tochan Jenő, Petroseni

Ami a jobbik eset. Egy máramarosi zsidó felutazott Pestre, hogy ott próbáljon szerencsét. A felesége egyre várt levelet vagy pénzt, de a férfi egy sor irást sem küldött, teljesen nyomaveszett. A felesége sokat kesergett és nem tudta megérteni, mi történhetett az urával.

— Biztosan neológ lett, — mondta egyszer nagy keserves sírás között. Nem kell mindjárt a legrosszabbra gondolni, — rémülődik a sógora — lehet, hogy csak a Dunába fult. K. A.

Igy már más. A sighthi járásbíróóság tanuként kihallgat egy hatvanéves zsidót.

— Hány éves? — kérdi a bíró. — Sechzig bis hundert!

— Nem azt kérdem, hogy bis hundert hány éves, hanem hogy most hány éves!

— Ja, jertz bin ich sechzig bis hundert. — Szóval negyven éves?! — Nein, sechzig bin ich bis hundert.

A bíró látja, hogy nem tud vele semmire menni, meg akarja bírsgólni. Közbeszól egy éppen jelenlevő zsidó ügyvéd, hogy majd ő megkérdi az öregöt, hány éves.

— Sagen Sie mir bis hundert, wie alt sind Sie? Sechzig! — volt a válasz.

N. N., Satumare

Egész Európa megvédi Beszarábiát az oroszok ellen

Anglia és Franciaország katonai segítséget ígérnek. Törökország, Jugoszlávia és Csehszlovákia is Románia mellé áll. Bulgária és Magyarország semlegességre kötelezték magukat

Szofia, május 20. Az Uj Kelet tudósítójától.) Londoni jelentése alapján az „Eposoa“, a bolgár szocialisták lapja közli, hogy Anglia értesítette a szovjetkormányt, ha a szovjethadsereg megkísérelné fegyveresen megszállani Beszarábiát, úgy Anglia és Franciaország katonai segítséget küldenek Romániának.

A lap szerint Franciaország tárgyalásokat folytat Törökországgal, Jugoszláviával és Csehszlovákiával, hogy egy orosz-román konfliktus esetén szintén támogassák Romániát. Végül ezzel kapcsolatban megjegyzi a lap, hogy Bulgária semmiesetre sem fog az oroszok oldalára lépni, a magyar kormány pedig határozott semlegességi nyilatkozatot tett Párisban.

Az erdélyi vasutak új menetrendje

Fontosabb változások a Bánát és a Barcaság közlekedésében

(Cluj-Kolozsvár, május 20. Uj Kelet tudósítójától.) Egyik legutóbbi számunkban közöltük az erdélyi és bánáti fővonalak új menetrendjét. Mint-hogy a CFR. nem ad ki nyári menetrendet és június 1-től kezdve számos jelentős változás lesz a legtöbb vonalon, alább közöljük az Erdély déli és keleti részét érintő menetrendi változásokat.

A szebeni és a bánági vonatok

Piatra-Olt és Szeben között. Gyorsvonat Piatra-Oltból indul 3 ó. 45 p., Szebenbe érkezik 11 ó. Ellenvonata Szebenből indul 18 ó. 40 p., Piatra-Oltba érkezik 1 ó. 35 p. 225-ös személyvonat: Piatra-Oltból indul 7 ó. 30 p., Szebenbe érkezik 16 ó. 20 p., Ellenvonata Szebenből indul 3 ó. 30 p., Piatra-Oltba érkezik 12 ó. 29 p., 227-es személyvonat: Piatra-Oltból indul 16 ó., Szebenbe érkezik 1 ó. Ellenvonata Szebenből indul 3 ó. 30 p., Piatra-Oltba érkezik 12 ó. 29 p.

Nagyszeben és Kiskapus között a 231-es személyvonat: Szebenből indul 2 ó. 10 p., Kiskapusra érkezik 3 ó. 51 p. Ellenvonata Kiskapusról indul 0 ó. 30 p., Szebenbe érkezik 2 ó. 9 p. 233-as személyvonat: Szebenből indul 9 ó. 30 p., Kiskapusra érkezik 11 ó. 11 p. Ellenvonata Kiskapusról indul 8 ó. 35 p., Szebenbe érkezik 10 ó. 16 p. 235-ös személyvonat: Szebenből indul 15 ó. 20 p., Kiskapusra érkezik 17 ó. Ellenvonata Kiskapusról indul 13 ó. Szebenbe érkezik 14 ó. 40 p. 237-es személyvonat: Szebenből indul 18 ó. 45 p., Kiskapusra érkezik 20 ó. 26 p. Ellenvonata Kiskapusról indul 19 ó. 40 p., Szebenbe érkezik 21 ó. 20 p.

Lugos és Buziás között. Vegyes vonat Lugosról indul 16 ó. 5 p., Buziásra érkezik 17 ó. 9 p. Ellenvonata Buziásról indul 7 ó. 3 p., Lugosra érkezik 8 ó. 7 p. Másik vegyes vonat Lugosról indul 12 ó. 17 p., Buziásra érkezik 13 ó. 10 p. Ellenvonata Lugosról indul 16 ó. 43 p., Lugosra érkezik 17 ó. 41 p.

Temesvári vonalak

Buziás és Temesvár között. 191-es személyvonat: Buziásról indul 5 ó. 8 p., Temesvárra érkezik 6 ó. 46 p. Ellenvonata Temesvárról indul 6 ó. 48 p., Buziásra érkezik 8 ó. 25 p. 193-as személyvonat: Buziásról indul 10 ó. 30., Temesvárra érkezik 12 ó. Ellenvonata Temesvárról indul 14 ó. 50 p., Buziásra érkezik 16 ó. 23 p. 195-ös személyvonat: Buziásról indul 21 ó. 53 p., Temesvárra érkezik 23 ó. 24 p. Ellenvonata Temesvárról indul 21 ó. 12 p., Buziásra érkezik 22 ó. 53 p. Vegyes vonat Buziásról indul 18 ó. Temesvárra érkezik 19 ó. 31 p. Ellenvonata Temesvárról indul 8 ó. 15 p., Buziásra érkezik 9 ó. 53 p.

Temesvár és Radna között. Vegyes vonat. Temesvárról indul 5 ó. 26 p., Radnára érkezik 9 ó. 30 p. Ellenvonata Radnáról indul 3 ó. 40 p., Temesvárra érkezik 7 ó. 5 p. Másik vegyes vonat. Temesvárról indul 15 ó. 23 p., Radnára érkezik 18 ó. 40 p. Ellenvonata Radnáról indul 16 ó. 8 p., Temesvárra érkezik 20 ó. 34 p.

Az aradi vonatok

Temesvár és Arad között. Gyorsvonat indul Temesvárról 13 ó. 15 p., Aradra érkezik 14 ó. 29 p. Ellenvonata Aradról indul 15 ó. 7 p., Temesvárra érkezik 16 ó. 19 p. 169-es személyvonat: Temesvárról indul 5 ó. 3 p., Aradra érkezik 6 ó. 28 p. Ellenvonata Aradról indul 6 ó. 40 p., Temesvárra érkezik 8 ó. 8 p. 335-ös személyvonat: Temesvárról indul 8 ó. 30 p., Aradra érkezik 10 ó. Ellenvonata Aradról indul 9 ó. 41 p., Temesvárra érkezik 11 ó. 15 p. 171-es személyvonat: Temesvárról indul 16 ó. 20 p., Aradra érkezik 17 ó. 58 p. Ellenvonata Aradról indul 19

6. 25 p., Temesvárra érkezik 20 ó. 55 p. 173-as személyvonat Temesvárról indul 19 ó. 10 p., Aradra érkezik 20 ó. 42 p. Ellenvonata Aradról indul 23 ó. 50 p., Temesvárra érkezik 1 ó. 13 p.

Temesvár és Resica között. 179-es személyvonat Temesvárról indul 6 ó. 20 p., Resicára érkezik 10 ó. 55 p. Ellenvonata Resicáról indul 2 ó. 40 p., Temesvárra érkezik 7 ó. 17 p. 181-es személyvonat Temesvárról indul 16 ó. 40 p., Resicára érkezik 21 ó. 37 p. Ellenvonata Resicáról indul 16 ó. 50 p., Temesvárra érkezik 21 ó. 38 p. Vegyes vonat Temesvárról indul 7 ó. 20 p., Resicára érkezik 13 ó. 55 p. Ellenvonata Resicáról indul 7 ó. 30 p., Temesvárra érkezik 16 ó. 32 p.

A többi vonatok

Gyulafehérvár és Zalatna között. Vegyes vonat Gyulafehérvárról indul 6 ó., Zalatnára érkezik 9 ó. 7 p., Ellenvonata Zalatnáról indul 5 ó., Gyulafehérvárra érkezik 7 ó. 49 p. Másik vegyesvonat Gyulafehérvárról indul 16 ó. 40 p., Zalatnára érkezik 19 ó. 46 p. Ellenvonata Zalatnáról indul 13 ó., Gyulafehérvárra érkezik 15 ó. 50 p.

Piski és Lupény között. A 272-es személyvonat Piskiről indul 3 ó. 53 p., Lupényba érkezik 9 ó. 3 p. Ellenvonata Lupényból indul 20 ó. 50 p., Piskibe érkezik 1 ó. 42 p. 274-es személyvonat Piskiről indul 12 ó. 40 p., Lupényba érkezik 18 ó. 3 p. Ellenvonata Lupényból indul 5 ó. 15 p., Piskibe érkezik 10 ó. 9 p. 276-os személyvonat Piskiből indul 19 ó. 35 p., Lupényba érkezik 0 ó. 43 p. Ellenvonata Lupényból indul 13 ó. 15 p. Piskibe érkezik 16 ó. 58 p.

Legközelebb ismertetni fogjuk a Marosmenté és a Szamosvölgyi új vasuti menetrendjét is.

Uj iparvállalatok. A nagy pénzühiány ellenére számos új közgazdasági alakulás van előkészítés alatt. Clujon két jelentősebb magánégg alakul át részvénytársasággá, egy bukaresti magánbankház fiókot létesít és egy új vegyészeti gyár felállításáról is beszélnek. Az alapítási kedv e megnyilatkozását nem lehet annak tulajdonítani, hogy a bankkamatláb 22 és 24 százalékra esett vissza s magánpénzek már havi 1 és fél és 2 százalékos kamattal kaphatók, miután az a jelenség annak a következménye, hogy a kereskedelmi és iparvállalatok meggyőződtek arról, hogy a 35-40 százalékos kamattal nem lehet dolgozni, e hiteleket felmondják, kivonják azleteikből és visszatérítik.

Zsák - Ponyva

Vétel! Eladás
Kölcsmintázat, javítottminta
Albala Izsó Timișoara
II. Pista Traian 2. szám. Sügönyvált: Albala Timișoara-Fabrica
Interurbán telefon 60

RÓTH cipész

CLUJ,
Str. St. O. Iosif
volt Szép-
utoa

Szőrmefestés és gyapjufestés

TAVASZI RUHAKAT A LEGSZÉBBEN TISZTÍT

„KRISTÁLY” GŐZMOSÓGYÁR CLUJ

Telefon 500

Gyapju és gyapju-
fonalfestés

Telefon 500

Az Uj Kelet... Szerda... Az Uj Kelet... Szerda...

Most... a Tével... Szerda...

ker... a kinyit... kényeser... Szerda...

szokás... mákhoz... Szerda...

jezeten... leontóság... Szerda...

könyv... a synony... Szerda...

Amelyek... Az ő... Szerda...

szint ér... öket, de... Szerda...

egyik sz... képletese... Szerda...

teológiai... nak esot... Szerda...

amiket a... nyugtala... Szerda...

féle defii... legét ére... Szerda...

Ebben a... hidegvér... Szerda...

Main... „Szi... Szerda...

han fogl... smv van... Szerda...

Ujjon... megmon... Szerda...

volna m... a definic... Szerda...

romi öt... köc. M... Szerda...

századba... vosa volt... Szerda...

szültanna... temetve... Szerda...

könyörül... szivét, se... Szerda...

kat a sz... vannak... Szerda...

és menny... Ugy... Szerda...

desi defii... Kérde... Szerda...

Felele... magában... Szerda...

akikben... De éo... Szerda...

kek meg... — Az... Szerda...

maianat... gazdasági... Szerda...

nek folyo... Financii... Szerda...

ben fogla... von és ar... Szerda...

kötesönök... elv külfö... Szerda...

pénzüvilág... legyen, h... Szerda...

sék a kö... dalem ala... Szerda...

Geakis ol... pénzt köl... Szerda...

forhaszná... — Fe... Szerda...

lentik: M... eared fellá... Szerda...

hogy para... ott keletke... Szerda...

lázadó kat... fegyverrak... Szerda...

káltak.

Sir a

roszok ellen

és Csehszlovákia is Ro-
ték magukat

an az „Epoea“, a bol-
a szovjethadsereg meg-
gág katonai segítséget

goszláviával és Cseh-
Romániát. Végül ezzel
roszok oldalára lépni,
pan.

trendje

kedésben

zik 20 ó. 55 p. 173 as
indul 19 ó. 10 p., Aradra
venvonta Aradról indul
érkezik 1 ó. 13 p.

off. 179 es személyvonat
p., Resicára érkezik
Resicáról indul 2 ó. 40 p.,
17 p. 181-es személy-
16 ó. 40 p., Resicára
nvenonta Resicáról indul
érkezik 21 ó. 38 p.
indul 7 ó. 20 p., Re-
Ellenvenonta Resicáról
rra érkezik 16 ó. 32 p.

A többi vonatok

za között. Vegyes vonat
Zalatnára érkezik 9 ó.
ól indul 5 ó., Gyula-
p. Másik vegyesvonat
6. 40 p., Zalatnára ér-
nanta Zalatnáról indul
ezik 15 ó. 50 p.

A 272 es személyvonat
Lupényba érkezik 9 ó.
ól indul 20 ó. 50 p.,
274-es személy vonat
p., Lupényba érkezik
pényből indul 5 ó. 15 p.,
276-os személyvonat
p., Lupényba érkezik
pényből indul 13 ó.
p. 58 p.

fogjuk a Marosment és
enetrendjét is.

nagy pénzhiány elle-
alakulás van előkészít-
sebb magacég alakul
bukaresti magánbank-
vegyészeti gyár fol-
alapítási kedv e meg-
ak tulajdonitai, hogy
számlákra esett vissza
és fél és 2 százalékos
után az a jelenség an-
y a kereskedelmi és
arról, hogy a 35-40
a lehet dolgozni, e hi-
zleteikből és visz-

onyva

Eladás

imișoara
Albăra Tomisana-Fabrizia

cipész

gyapju- alfestés

HIREK

Az Új Kelet az egyetemes erdélyi és baasági zsidóság
naplójá
Szerkesztők: Giszkalay János és dr. Marton Ernő.
Felelős szerkesztő: Dr. Marton Ernő
Az Új Kelet cikkeinek utánnyomását csak a forrás meg-
jelölésével engedjük meg.
Előfizetési árak: Egy hónapra 70 lei, negyedévre 200 lei,
évi 630 lei, egész évre 750 lei.

A sziv

Mostanában Maimonides könyvét olvasom,
a „Tevélygök vezetőjét“. Maimonides a közép-
ker arab-zsidó filozófiájának legkimagaslóbb
alakja volt, az „Utmutató“ pedig isten léteről,
a ki nyilatkoztatásról, az akaratszabadságról, a
képnyszerről és csupa olyan dologról tárgyal,
amelyet általánosságban „végső dolgokként“
szokás említeni. Mielőtt azonban e hatalmas té-
mákhoz nyulna, nem kevesebb, mint ötven fe-
jezetet át magyarázza meg bizonyos szavak je-
lentőségét, olyan szavakét, amelyek a próféta
könyvében előfordulnak. Megmondja, melyek
a synonym szavak, melyek a homonymok és
melyek a metaforák.

Az ötven fejezetet átvágtam magam és ré-
szint érdekesnek, részint tanulságosnak találtam
őket, de egyébként nem izgattak. Hogy az
egyik szó a dolgok értelmét adja, a másik csak
képletesen jelzi a tárgyakat, hogy az egyiknek
teológiai vagy filozófiai értelme van, a másik-
nak esoterikus jelentősége, ezek olyan dolgok,
amiket az ember felvesz magába anélkül, hogy
nyugtalanítanak. Én is minden Maimonides-
féle definíciót hidegen fogadtam, csak amikor
a „sziv“ szót idézi, állottam meg és belső me-
legét éreztem. Ez a magyarázat szíven érintett.
Ebben az esetben már nem lehet megőrizni a
hidegvért.

Maimonides definíciója:
„Sziv neve annak a szervnek, amely magá-
ban foglalja az életelvet azok számára, akikben
sziv van.“

Ujjongani kellene, olyan fölségesen van ez
megmondva. Ha Maimonidestől nem maradt
volna más ránk, mint a „sziv“ kifejezésnek ez
a definíciója, már akkor be kellett volna so-
romni öt minden idők legnagyobb szellemei
közé. Meg kell gondolni: Maimonides a XII.
században élt. Cordovában született, udvari or-
vosa volt az egyiptomi Fostatban élő Szaladin
szultánnak és a palesztinai Tiberiasban van el-
temetve. Maimonides nem ismerte sem a zsidó
bíróörületet szívet, se a bécsi ember aranyos
szívet, sem a porosz vitézszívet, sem mindzok-
kat a szívet, amelyek manapság helyükön
vannak. Mégis micsoda nagyszerű definíció ez
és mennyire szíven talál.

Ugy vélem, jó lenne, ha a sziv maimoni-
desi definícióját felvennék az iskolakönyvekbe.

Kérdés: Mi a sziv?
Felelet: Sziv neve annak a szervnek, amely
magában foglalja az életelvet azok számára,
akikben sziv van.
De édes istenem! Vajjon az iskolásgyerme-
kek meg fogják-e érteni?

— Az angol sajtó rokonszenvez a Ro-
mániának adandó kölcsönrel. Az angol köz-
gazdasági sajtó élénken foglalkozik a Romániá-
nak folyósítandó kölcsön ügyével. A londoni
„Financial News“ nagyobb terjedelmű cikk-
ben foglalkozik a külföldi kölcsönök kérdése-
vel és arra a konkluzióra jut, hogy ilyenmű
kölcsönök megvalósítása nem kívánatos. A fő-
elv külföldi kölcsönök nyújtásával a londoni
pénzügyvilág e vezető organuma szerint az kell
legyen, hogy kellő ellenőrzés által biztosítas-
sék a kölcsöntöklőknek a nemzetközi kereske-
delem alapjainak szanalására való fordítása.
Csakis olyan esetekben lehet külföldre angol
pénzt kölcsönadni, ahol a kölcsön produktív
felhasználása biztosítva van.

— Fellázadt egy orosz ezred. Rigából je-
lentik: Moszkvai híradás szerint a bajkái szovjet-
ezred fellázadt és megtagadta az engedelmisséget,
hogy parancs szerint az Amur-vidékére menjen az
ott keletkezett szovjetellenes mozgalmat letörni. A
lázadó katonák legyilkolták a polgári biztosokat, a
fegyverraktárakat kirabolták és az erdőbe men-
káltak.

— Mennyi pénzt szabad Magyarországból
kivinni? Budapestről jelentik: A magyar pénz-
ügyminiszter elrendelte, hogy ezentul a Magyar-
országból kiutazók átutalásokban, csekkekben,
váltókban, pénztárjegyekben és betétkönyvek-
ben legfeljebb kétmillió magyar korona értéket
vihetnek ki a jegyintézet külön engedélye nél-
kül. Egy személy a határátlépésnél legfeljebb
1,500,000 magyar korona devizát, vagy más
fontos felsorolt fizetési eszközt vihet ki ma-
gával és maximálisan 500 000 magyar korona
értékű magyar pénzt. A kétmillió magyar kor-
onán felüli értékek kivitele engedély nélkül tilos.

— Malomtulajdonosok a lisztexport-vám
eltörléséért. A „Közgazdaság“ legújabb száma
jelentik Bukarestből: A romániai malomtulajdo-
sok ismét azzal a kéréssel fordultak Tancred
Constantinescu miniszterhez, hogy vagy végleg
szüntesse meg a gabona kiviteli vámját, vagy
legalább is mérsékelje. A malomtulajdonosok ezt
főleg arra való hivatkozással kérték, hogy kü-
lönböző külföldi raktárakban nagymennyiségű
buza hever elhelyezetlenül, mely a kiviteli vá-
mok magassága miatt nem versenyképes. Leg-
újabb értesülésünk szerint Tancred Constanti-
nescu miniszter elvben hozzájárult a malom-
tulajdonosok kéréséhez, de szigorúan ragaszkod-
dik ahhoz, hogy ezt a kérést csak abban az
esetben teljesíti, ha a malomtulajdonosok gar-
rantálják a kenyér árának mai nivón maradá-
sát és belföldön a gabona árának drágulását
ezáltal nem idézik fel.

— Mascagni hangversenyt dirigál Bécs-
ben. Bécsből jelentik: A külföldi operaelőadá-
sok rendezésére alakult milánói művészársaság
julius második felében Bécsbe megy, ahol ezer
szereplő részvételével az Aidát fogja bemutatni
a Hohe Warte-sporttelepen. A zenekar vezény-
lését Mascagni, a világhírű operairó vállalta,
míg a szólóénekesek között a legjobb olasz éne-
kesek vannak: Commendatore Zenatello lesz
Rhadames, Gay-Zenatello lesz Amneris, míg a
cimszerepet Peli-Randaccio asszony fogja éne-
kelni. A zenekar 220 tagból áll, a kórus 210,
a balettkar 100, a mellékszerepekben pedig
hatszáz ember fog fellépni. Hatvan méter szé-
les és negyven méter mély lesz a színpad, a
lépcsőzetesen parkettírozott nézőtérben pedig
tízezer ülőhelyet rendeznek be, de ugyanennyi
ember fér el az arénában is, amelyet erre az
alkalomra ki fognak szélesíteni. A domb többi
részét olcsó helyekre fogják felhasználni, úgy
hogy a szabadégalatti operaelőadást mintegy
30 ezer ember fogja végighallgatni.

— Megszüntették az eljárást Kahr, Lossow
és Seisser ellen. Münchenből jelentik: A bíróság
Kahr volt főállambiztos, Lossow tábornok és Seisser
rendőrparancsnok ellen, akiket a Hitler-puccsban
való részességgel vádoltak, megszüntette az eljárást.

Május Lagbaomer napja!
22 Avivák!
rendeztetek a Keren Kájjetet Lőjisz-
rádél javára virágnapot, amelynek jö-
vedelme az aranykönyvi bevezetésekre
szolgál.
Május
Keren Kájjetet-biztosok! Barissziák! Segítsétek az
Avivát a virágnap megrendezésében!

— A romanatzi választások bűnügyi epi-
lógusa. Néhány héttel ezelőtt zajlottak le Ro-
manatziiban a pótválasztások, amelyek során az
ellenzéki pártok erős küzdelmet fejtettek ki a
mandátumért, de a kormány nyomása végül is
a liberális jelöltet juttatta győzelemre. Tegnap
azután a parasztpárt jelöltje Seb. Radovici a
már néhány héttel ezelőtt lezajlott választást
bűnügyi utra terelte és a romanatzi törvény-
székhez címzett terjedelmes beadványában bű-
ügyi feljelentést tett a választási bizottság há-
rom vezetőségi tagja ellen, akiket a választási
urna megsértésével és a szavazócédulák ellopá-
sával vádol. Radovici harminc tanut jelentett
be, akikkel a vád alaposágát kívánja bizonyí-
tani. A romanitzi törvényszék a beadvány
alapján megindította az eljárást.

— Halálózás. Krausz Samu blaji (Balázsfalva)
kereskedő, derék cionista elvtársunk pénteken
meghalt. Temetése ugyanazon nap ment végbe
nagy részvét mellett. A harmincnyolc éves férfi
özvegyet és két árvt hagyott hátra.

— Rendelet május 23-ika megünneplésé-
ről. A kolozsvári rendőrprefektura a május 23-iki
nemzetiünnep megünnepléséről a következő rende-
letet boesátotta ki: Az összes köz- és magánépü-
letekre ki kell tűzni a román nemzeti zászlót. Az
üzletek és vállalatok munkaszünetet tartanak. Az
üzletek, valamint köz- és magánépületek tulajdono-
sai kötelesek kirakataikat és ablakaikat kivilágítani.
Mindazok, akik a fenti rendelkezés ellen kihágást
követnek el, a törvény teljes szigorával fognak
büntettni. Cluj la 20 Maia 1924. Prefect: Gritta s. k.

— Coolidge elnököt ismét dezavualták.
Washingtonból jelentik: Coolidge elnök vétőja
ellenére a szenátus elfogadta a hadviselt katonák-
nak nyújtandó jutalomról szóló törvényjavaslatot.
Ezuttal tehát már a má sodik törvényjavaslat emel-
kedik érvényre a köztársasági elnök dezavualásai.
Az első ilyen törvény, mint ismeretes, már június-
tól kizárta a japánokat az amerikai bevándorlási
kvótából.

— Kártérítés Galac bombázásáért. Berlin-
ből jelentik: A román kormány kártérítési
igénnyel lépett fel Németországgal szemben
Galac kikötőjének a háboruban történt bombá-
zása miatt. A jelentések szerint május tizen-
kettedikén Galacban ebben az ügyben Troun-
bridge admirális elnöklelte alatt román, német,
osztrák, belga és magyar kiküldöttekkel tárgya-
lások indulnak. A volt központi hatalmak a
károkért egyetemlegesen felelősek, mint ahogy a
kikötőt a Mackensen-sereghez tartozó bolgár és
német útegek bombázták. Ausztria és Magyar-
ország kiküldöttei azt kérték, hogy az egye-
temleges vagyoni jogi felelősséget csak abban az
esetben alkalmazzák, ha a kár okozóját nem
lehet kinyomozni.

— Árlejtést irnak ki a városi villamosmű
bérletére. A cluji városi tanács a tegnapi na-
pon a városi villamosmű bérletére kírta a pá-
lyázatot. A pályázati határidő ez év szeptem-
ber elseje. A tanács már most megteszi az elő-
készületeket a téli áramszolgáltatás zavartalan-
ságára abban az esetben, ha a bérleti pályázat
valamilyen oknál fogva sikertelen maradna. A
hőerőtelep motorjait kétmillió lej költséggel ki-
javítják és rendbehozzák.

— Ünnepelesen fogadják a hazatérő
királyt. Bukarestből jelentik: Mardarescu tá-
bornok hadügyminiszter Zsombolyára utazott
a király fogadására. Ugyanott tartózkodik
Gavanescu tábornok temesvári katonai parancs-
nok is. A fővárosban fényes fogadtatásra ké-
szülnek. A pályaudvartól a királyi palotáig a
katonaság és az iskolák növendékei állanak
sorfalat. A várost fellobogózzák. Duca kül-
ügyminiszter együtt érkezik az uralkodóval.

— Károly trónörökös és Pál herceg az
autóversenyen. A júniusi elején megtartandó
országos autóversenyen Károly trónörökös is
résztvesz Hispano-Suiza gépevel. Pál görög
herceg pedig Armstrong Siddeley gépevel
indul.

— Országos kerékpárverseny Aradon. Az
aradi „Meteor“ kerékpár klub folyó évi június hó
1-én vasárnap délután 4 órai kezdettel a vár kö-
rűli allóban országos kerékpárversenyt rendez
a következő számokkal: 1. Sprint verseny 1000
méter. 2. Ifjusági verseny 5000 méter. 3. Junior
verseny 10,000 méter. 4. Senior verseny 5000
méter. 5. Propaganda verseny (egyesületeken ki-
vüliek részére) 5000 méter. 6. Főverseny 20,000
méter. A versenyen indulhat az FSSR által iga-
zolt minden amatőr kerékpáros. Az összes verseny-
számokban a nevezési díj egyénenként harminc lej.
Nevezési zárlat ez év május hó 28-án délután 3
óráig, mely idő után nevezések nem fogadtatnak
el. Nevezések Boda Ferenc gazda ur címére Arad,
str. Marasesti 37-39, vagy Arad gázgyár kül-
dendők, melyhez a vidéki nevezések csatolandók.

* Észak- és Délamerikába utazók kérjenek
azonnal prospektust „Cosulich Line“-től Bucuresti,
Calea Grivitei 181.

* Üzletátadás. Átadó kedvező feltételekkel
15 éve jól bevezetett kiltűnő renoméja üzlet
Nagyváradon, gazdasági és műszaki szakmában,
vovőkör átruházással. Összes szükséges tüke
250,000 lei. Értekezni Weisz Manónál Cluj, Buza-
utoa 4. vagy Berkovits Bernátnál Oradea-Mare,
Kapucinus-utca naponta déli 2-től fél 4-ig és este
7 óra után.

Sir a gyermeke? Miért nem használ Höfer-gyermekhintőport és Höfer-gyermekkrémet

Egészséges fekvésű vidéken

lehetőleg tolyó és vasútállomás mellett
július—augusztus hónapokra

gyermeknyaralattási célnak megfelelő épületet keresünk

Butorzat nem szükséges

Leveleket a kiadó továbbít

Steinhardt-Mulató Kolozsváron!

Kolozsvár legelőkelőbb és legjobb mulatója,
melyet a

DACIA-KERT

STR. GEN. POETAŞ (V. DÉZSMA-U.) 23

vezetősége a legnagyobb áldozatokat sem kimélve,
rendezett be.

Maga Steinhardt leszerződése is a legnagyobb
garancia arra, hogy a közönségnek a legnagyobb
élvezetekben lesz része, akinek a leszerződésétől
seért a legnagyobb világvárosok versengenek.

Ugyancsak sikerült leszerződnie a bukaresti
Alhaua legjelesebb tagját, Niculescu Buzau-t,
aki mint a román társulat igazgatója fogja fe-
lelthetetlenül tenni a látogatóknak az ott töltött
órákat.

Ugyancsak világvárosi jellegű
kölcsondó a mulatónak
a szabad mozi is.

Elsőrendű étterem, kitűnő italok!

Rador

VELMA SUCHARD

CSOKOLÁDEKÜLÖNLEGESSÉG

Ha művészi kiváltság

butort, zongorát

akár venni, ne Marosvásárhelyre es teki, nts
sejálja az utat rajnája az utat meg a

SZÉKELY és RÉTI

ERDÉLYRÉSZI BUTORGYÁR RÉSZV. TÁRS. butortermelt
szialosok frnrnszükségleteiket legolcsóbban itt szerezhetik be

Saborsky József és Fiai cég

Wien, III. 4 ST. Marx. Sürgönycim: Saborskysöhne
Wien — Élőállat-küldemények címe: Saborsky József
és Fiai, Wien ST. Marx. — Huskületemények címe:
Saborsky József és Fiai, Wien, Grossmarkthalle.

KÖZGAZDASÁG

Könnyítések a kereskedők és iparosok
utelvele körül. A eluji kereskedelmi és ipar-
kamara vezetősége megkeresést intézett a vezér-
karhoz aziránt, hogy az utlevélhez szükséges
katonai iratok beszerzésére nyujtsanak köny-
nyítéseket. Katonai részről a kívánságokat méltá-
nyolták és a jövőben a kamara ellenjegyzése
mellett beadott kérvényeket a katonai hatóságok
gyorsan fogják elintézni.

Nemzetközi borteremő kongresszus. Bu-
karestből jelentik: Ez év június 16-án Páris-
ban kongresszust tartanak a borteremelő álla-
mok, közöttük Románia is. Valószínű, hogy a
kongresszus nemzetközi borhivatalt létesít, mely-
nek az lesz a feladata, hogy a borteremelés,
borkivétel és a borhamisítás elleni küzdelem
ügyeivel foglalkozzék.

A mai valutapiac

A piac szilárd volt és zárlatig mindenben ke-
reslet mutatkozott. Az árak a következők: Osztrák
korona 342—346, magyar korona 440—450, cseh
korona 603—606, svájci frank 36.56—36.66,
francia frank 11.40—11.50, dollár 210—211,
font sterling 904—908, olasz lira 9.25—9.30,
dinár 2.30—2.35.

Valutapiac május 20-án:

Bukarest. Devizák: Páris 1135, Berlin —,
London 904, Newyork 205, Róma 914, Zürich
36.5, Bécs 29.25, Prága 605, Budapest 22,
Varsó 18.

Bukarest. Valuták: Napoleon 740, márka
46, leva 135, török lira 105, font sterling 880,
francia frank 1180, svájci frank 36.00, olasz lira
890, drachma 410, dinár 245, dollár 203.5, lengyel
márka 22, osztr. korona 28.25, magyar korona 23,
cseh korona 600.

Zürich. Nyitás—Zárlat: Berlin 132—132,
Amsterdam 211—211, Newyork 563.75—563.75,
London 2462—2462, Páris 30.80—30.80, Mi-
lano 2497.5—2500, Prága 1662.5—1665, Buda-
pest 67.5—67.5, Belgrád 697.5—700, Bukarest
275—275, Varsó 109.5—109.5, Bécs 79.5—79.5.

A magyarországi vetésterület. Buda-
pestről jelentik: Mostanában fejeződött be Ma-
gyarország ez évi vetésterületének megállapí-
tása. A szokatlanul rossz időjárás annyira meg-
késleltette a tavaszi munkákat, hogy a statisztikai
adatok közé azokat a területeket is be-
kellett venni, amelyeken a vetés még csak ez-
után történik meg. A vetésstatisztikát csak a
jövő hónapban hozzák nyilvánosságra, de a
gazdasági élet vezető körei úgy tudják, hogy
ez ideai statisztikai kimutatás haladást jelent az
előző évekhez képest.

Új bankjegyek Magyarországon. Buda-
pestről jelentik: Május 19-én új 25.000 koro-
nás címletű bankjegyek kerültek forgalomba,
amelyek az eddigiekénél jóval kisebbek.

Vendégipari munkaadók kongresszusa.
A Vendégipari Munkaadók Országos Szövet-
sége (UPAR) június 3—4—5-én Aradon kon-
gresszust és közgyűlést tart. A szövetség het-
venöt százalékos menetdíjkezdvezményt eszközölt
ki a kongresszusra utazók számára. Körülbelül
ezer kongresszusi tag részvételére számítanak.
A kongresszus és közgyűlés programját már
megállapították. Harmadikán ismerkedési est
a Vadászúrt-szállodában. Negyedikén a város-
háza közgyűlési termében diszkozyülés Fend-

rich Zoltán elnöke alatt. A közgyűlés kere-
tében leleplezik Leautyey elnök arképét és
ezüst koszorút nyujtanak át neki és a szövet-
ség eluji tagozata elnökének, Décsy László
Aurélnek. Délután tartják meg a kongresszust,
amelyen Leautyey fog elnökölni. Ezuttal letár-
gyalják az új italmérségi törvénytervezetet, a
községi adók ügyét, a luxusadót, a hatóságok-
nak az ipari életbe való beavatkozását, a
munkakérdést és a százalékos alapon való ki-
adásokat, a mértékitelesítés és a záróra egy-
ségezés ügyét. Ezenfelül szóbakerülnek az
általános sérelmek is. A közgyűlést ötödikén
fogják megtartani Décsy elnöke alatt. Ez
alkalommal csak titkári jelentéseket és admi-
nisztrativ ügyeket intéznek el.

Textilcikkek új vámtarifája. Bukarest-
ből jelentik: A Legfőbb Vámbizottság tegnap
este ülést tartott s megállapította a textilipari
cikkek első csoportjának új vámtarifáját. Az
„Argus” szerint az árucikkek értékének mintegy
25 százalékos emelését határozták el.

Bécsi marhavásár. (A Saborsky és Fiai-
cég távirati jelentése.) Fölhajtás 3010 darab volt,
közöttük 788 drb. romániai áru. Az árak szár-
dan tartották magukat.

* Végrehajtási utasítás a naturalizásáról
megjelent a „Közgazdaság—Rumänischer Lloyd”
legújabb számában. Egyes szám ára 10 lej.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

R. Mór, Simleul Silvaniei. Levelét eljuttattuk
az Erdélyrészi Palesztinahivatalhoz (Cluj, Calea
Regele Ferdinand 48.).

I. Adolf, Aiud. Szives értesítését köszönjük,
de mint láhatta, hamarabb kaptuk meg a részle-
tes adatokat más helyről.

T. J. Petrosani. Sajnos, nem vált be.

Homunculus. 1. Nagyon szívesen vesszük, ha
részletesen értesíteni fog minket kubai utazásáról,
hogyan és mennyiért lehet vizumot kapni, mibe
kerül a hajójegy, hány napig tart az út, milyen a
vámvizsgálat, az ottani viszonyokról, egyszerűen
mindenről, amit egy kíváncsi ember tudnia kell.
Tudósításait elbeszélő formában írja meg. 2. Azért
válaszolunk ezen a helyen, mert a levelet talán
később kapná meg.

F. István, Meződán. Levelét, amely négyheti
késéssel érkezett hozzánk, áttettük az Erdélyrészi
Palesztinahivatalhoz (Cluj, Calea Regele Ferdinand
48.), ahonnan levélbeli részletes felvilágosítást
fog kapni.

L. Sándor, Rév. Fenti üzenet önnek is szól.
L. L. N. 1. Azt, hogy melyik hajón van rituá-
lis konyha, csak valamelyik hajóstársaságtól lehet
megtudni, amely az Uj Keletben hirdet. 2. Utleve-
leket csakis hajóstársaság révén lehet az amerikai
konzullal láttamoztatni, mert a hajójegyet is fel-
kell mutatni a vizumozásnál. Személyesen, min-
den közvetítés nélkül csak azok kapnak vizumot,
akik a kvótán felül utaznak.

Sobafusz. 1. Az amerikai betűöntődék címét
talán a bukaresti konzulátus révén tudhatja meg.
2. A lapot ismét a régi címre küldi a kiadó-
hivatal.

R. Dávid, Viseul de Sus. 1. A fordításnak
nincs előnyére az ósdi nyelvezet. Próbálkozzék
meg modernebb, újabb írással átültetésével. 2.
Klein Sámuel dr., a tudós érsekújvári rabbi Gus-
Chalavról irt cikkéhez való hozzászólását alkalm-
adtán felhasználjuk.

Szőrméit
molykár
ellen meg-
védjük!

Értesítés!

Páris, Bécs, Berlin és lipcsei bevásárlási utunkról hazaérkeztünk s módunkban
van a legutolsó tavaszi divat újdonságaival tisztelt vevőink rendelkezésére állani.

Iosif Izrael & Co.

blánar — szücs Cluj-Kolozsvár, Calea Vic-
toriei (volt Kossuth Lajos-utca) 2. sz. alatt

A kiváló
minőségű

D

reher-Haggenmacher-Sör kapható!

Kérjük mindenütt!

SZÍNHÁZ - MŰVÉSZET

A MAGYAR SZÍNHÁZ HETI MŰSORA

Szerda: Antónia. Ujdonság 8-szszor. Bérletszünetben.
Csütörtök: Rózsaszalány. Operetteujdonság 5-ször. Bérletszünetben.
Péntek délután: Sultana. Operetteujdonság 12-edszer. Mérsékelt helyárakkal.
Péntek este: Antónia. 9-edszer. Bérletszünetben.
Szombat délután: A vén gazember. Ifjúsági előadás olasz helyárakkal. Bevezető előadást tart Kovács Dezső.
Szombat este: Álarcosbál. Giacomo Borellinek, a bukaresti opera világhíri olasz vendég tenoristájának és Róza Ilnek vendégjátékával. Mérsékelt emelt helyárakkal. Napi bérlet 132. C.
Vasárnap d. e. fél 11 órakor: Kísértekek szonátája. Ujdonság először. Mérsékelt helyárakkal. Az irodalmi munkácsiklus előadása.
Vasárnap délután 3 órakor: Cseregyerekek. Uj szereposztással. Mérsékelt helyárakkal.
Vasárnap este 8 órakor: Offenbach. Operetterepriz új szereposztással. Napibérlet 133. A.
Hétfő: Antónia. Tizedszer. Bérletszünetben.

MOZGÓK MŰSORA

Szerda, május 21.

Select-Mozgó: Világsláger! „Montmartre grófnője” I. és II. rész.

Uránia-Mozgó: Az amerikai Selig-gyár film-sodája! A szezon páratlan szenzációja: *A dzsungel csodái IV. rész.* 8 felvonás. Grandiózus vadállatfilm. Főszerepekben Elynor Fild és Truman Van Dyks amerikai filmművészek. Még a legacélozott idegzetet is próbára teszi e film mesteri kompozíciója. Nincs érdekesség és szépség, melyet ennek a keretében meg ne találunk. A repülőgépről letaszított tigris. A vadállatok egész falkái a dzsungelében. Csak erős idegzetűeknek! A műsor keretében egy pompás amerikai vígjáték: *Éljen a shimmy.*

Apolló-Mozgó: Szazonzáró sláger! Az örültek házána titkai. I. rész.

VIRÁG-KERTBARÁTOK

FIGYELMEDE AJANLJUK A
HALPERT
NÖVÉNYTÁPST

CIDRUS HATAVALÓVAL MEG EGYZERI MAJNÁVAL
UTAN MEGGYÖZŐDÖHETUNK

1 NAGY DOBOZ ÁRA TELJE VELEÁRVAL LEV 30/-

ÉLEDEKAVAT
ARADON: MEZŐGAZDÁY KEREKEDELMIRT.
LEBÁKATOKU

KOLCZVÁDI, GERGELY FERENC
MÁRCIVÁRHELYI BAZSZA MEZŐGAZDÁIÁGI RT.
NAGYVÁRADON, JEMINA MAGYEREKEDÉI.

FABRE LINE

FRANCIA HAJÓZÁSI TARSASÁG

Direkt vonalak — átszállás nélkül

Constanța
direkt
Newyork

Constanța-Jaffa-Marseille
Constanța-Délamerika
Constanța-Canada

Felvilágosításokért és jegyek iránt érdeklődni lehet
„Sarnia” Pasagiul Comoedia, Bukarest
és a „Reclama” Cluj

Rador

MEGÉRKEZTEK
a pehely-nyulször-
könnyű kalapok

DRBJA LEI 120.—

Weisz Siegfried kalap- és uridivatáru-
házába Cluj, Calea Reg. Ferdinand 6.

Fabrică de case de bani
Geldschrank-Fabrik
Pénzszekrénygyár

Jakabfi & Co

TIMISOARA
Str. Timotei Cip. (Battyány-u.) 13
Telefon 12-68

Képviseleteink és mintaraktárak:
Clujon Arthur Loevy & Co. szállítók, Oradea-Mareen, Stabii gépe-
raktar Nagypiac, Satu-Mareen
Em. Weiss Söhne szállítók, —
Aradon Arnold Pollák szállító.

Figyelem a nagy vashid órákára!

A címre fig. eljen

Aranyat, platinát és drágaköveket a legmagasabb árban beváltok. Legolcsóbb bevásárlási forrás ékszerekben, órákban, dísz tárgyakban

Markovits Bernát ékszerész

KALMÁR

ÁRUFORGALMI RÉSZVÉNYTÁRS.

főüzletét március 15-én

Str. Regina Maria 25.

(volt Segesváry-üzlet) helyezte át

Festékek Fűszerek

Engros, endetail — Telefonszámok: 4-25, 5-44
Fiókok: Str. Regina Maria 42., Str. Rugului 56.

Longines

7 GRANDS PRIX

Legpontosabb óra

Engros | Endetail

FIGYELEM

Engros | Endetail

Külföldi rendes szörmedivat, szemleutunkról, amelyen nagy bevásárlásokat eszközöltünk, hazaérkeztünk. Mőduknban van a legutolsó divatszertinti árukészletünket és prémjeinket bemutatni. Nyári bevásárlásoknál és rendeléseknél árdifferencia!

25% = OS nyári árak aug. 15-ig

Javitást, átalakítást szept. 1-ig előnyösen vállalunk

Szörme molykár elleni megóvás értékgaranciával, teljes szakszerűséggel legolcsóbb díjszabással

25% = OS nyári árak aug. 15-ig

Javitást, átalakítást szept. 1-ig előnyösen vállalunk

Mártonffy Testvérek szücsök

szörmenagyáruháza Cluj, Piata Unirei 20. Telefoninterurban 10-25

Nagyban! Románia legelőnyösebb bevásárlási forrása! Kicsinyben!

Tartós evőeszközök

a legjutányosabb árban kaphatók

KUN MÁTYÁS FIA

üzletében
CLUJ-KOLOZSVÁR, CAL. VICTORIEI 2.

Férfikalapokat

fest, tisztít, formál és vasal

Fehér István kalaposmester,
Cluj, Unió-utca 21. Redout.

Postai megrendelések is eszközöltek!

Villamostelepek

építését garancia mellett vállalja:

Zsigmond János

elektrotechnikai vállalata és mérnöki irodája
Cluj-Kolozsvár, Str. Vlahuța (volt Bólyal-u.)

Ujjonnan berendezett modern nagy gépjavitó- és tekercselőműhely. Szakszerű javítások és átkerceselések. Gyenge áramu és magas feszültségű berendezések. — Hálózatok tervezése és építése

Önmaga ellen vét, ha nem Nagy és Szilágyi-

nál festeti és tisztítja ruháját. Cluj, gyár Strada Barfüti (volt Malom-utca) 4. Felvételi helyek: Kosuth Lajos-utca 36. és Galamb-utca 23. szám alatt

Karlsbadból közvetlen importált

porcellán és Steingutedények

éttermi-, kávéházi- és háztartási felszerelések, csiszolt préselt és fuvott üvegáruk, lámpaárak, demyohn, gyógyszer és befőttesüvegek legelőnyösebben beszerezhetők!

Ausländer Lajosnál Cluj
Piata M. Viteazul (volt Széchenyi-tér) 39. Telefon 954

erda, 1924 május 21

att. A közgyűlés kere-
ey elnök aréképét és
s át neki és a szövét-
ökének, Décsy Lászlár
ék meg a kongresszust,
őkölöni. Ezuttal letár-
törvénytervezetet, a
xusadót, a hatóságok-
való beavatkozását, a
lékos alapon való ki-
sítés és a záróra egy-
elül szobakerülnek az
közgyűlést ötödikén
y elnökle alatt. Ez
jelentéseket és admi-
nek el.

ántarifáját. Bukarest-
b Vámbizottság tegnap
állapította a textilipari
ék új vámtarifáját. Az
kek értékének mintegy
atározták el.

r. (A Sáborsky és Fial-
lhajtás 3010 darab volt,
ai ára. Az árak székár-

sítás a naturalizásáról
—Rumanischer Lloyd—
szám ára 10 lej.

ÜZENETEK

niei. Levelet eljuttattuk
hivatalhoz (Cluj), Calea

s értesítését köszönjük,
b kaptak meg a részle-

s, nem vált be.
on szívesen vesszük, ha
minket kuba! utazásról,
st vizumot kapai, mőbe
pig tart az ut, milyen a
viszonyokról, egyezőval
ándorlónak tudnia kell.
ában írja meg. 2. Asért
n, mert a levelet máln

Levelet, amely négyheti
áttettük az Erdélyi
Calea Regele Ferdinand
részletes felvilágosítást

üzenet önnök is szól.
melyik hajón van ritá-
k hajóstársaságtól lehet
etben hirdet. 2. Utleve-
révén lehet az amerikai
mert a hajójezget is fel-
nál. Személyesea, min-
azok kapnak vizumot,
k.

kai betuöntődék címét
s révén tudhatja meg.
címre küldi a kiné-
s.

us. 1. A tordításnak
gelvezet. Probálkozók
rások átütetésével. 2.
rsekujvári rabbi Gus-
hozzászólását alkalm-

s!
k s módunkban
kzésére állami.

ozsvár, Calea Vic-
os-utca) 2. sz. alatt

pható!

APRÓHIRDETÉSEK

Egyszeri közlésnél egy szó 3.—, vastag betűvel 6.— lej. Legkisebb apróhirdetés 30 lej. Állástkeresőknek 30% kedvezmény

Egy rövid zongorát vagy pianót bérbé vennék. — Cim a kiadóban.

Egy szobakonyhas lakást keresek a város bármely részében. Magas bért fizetek. Cim a kiadóban.

Román, német, magyar nyelvet perfektül bíró joghallgató iskolásnövendéket bármely román nyelven tanított tantárgyból vizsgához előkészít. Erdeklődni „Joghallgató” jellegére a kiadóban. 7225

Eladó hengersizák
Egy darab 4 méter hosszú fiókrekeszkekkel, közvetlen meghajtás.
Két darab 3 méter hosszú fiókrekeszkekkel, közlőmü meghajtás.
Két darab 3 méter hosszú csigával, közlőmü meghajtás.
Valamennyi használható állapotban, húzatók nélkül.
Megtekinthetők: Szabó Mórnál Reghinul-Sasesc

Magyar, német, román nyelvet bíró jó megjelenésű borkereskedősegéd 1 évi praxissal azonnal felvétetik. — Szombaton zárva. Pályázók ajánlatukat Hirsch & Rosenfeld Bistrița céghez nyújtják be 7265

Elegáns, gőzölt **tölgyfaebédő és szilfaháló eladó**

Mátyás király-tér 12. I. em. 24.

Oradea-Maren 15 éve fennálló kisebb gyáripari üzemhez angro-üzemre való átszervezés végett 500 ezer lejfel olyan társat keresek, ki az üzembenszemélyesen résztvesz. Cim Kriszta, Oradea-Mare strada Holban [Széles-u.] 47. szám. 7257

Több évi gyakorlattal rendelkező pénztárnoknő szombat megtartásával állást keres. Cim a kiadóban. 7263

Ügyes kiszolgáló-segédet keres

azonnali belépésre Molnár Testvérek posztóüzlete Targu-Mures

Vidéken biztos megélhetést nyújtó könyv- és papírkereskedés eladó. — Ajánlatok „Jövő” jellegére a kiadóba kéretnek. 7012

SZÖRMÉK ÉS SZÖNYEGEK MEGÓVÁST VÁLLALOM!

MODE DE PARIS S. EISENSTÄDTER CLUJ

Felvételi helyek: **TIMIȘOARA,** Szentgyörgy-tér 1. Tel. 23-01
CLUJ, Piata Unirei 12. Telefon 7-68
ALBA-IULIA, Strada Regele Ferdinand 4. sz.

Szücsök és szörmekereskedők figyelmébe!
Angroosztály Cluj, Calea Victoriei 2. Telefon 724

Havre—New-York

Gyorspostajaratok
Kanada—Kuba—Mexikó—New-Orleans
Haiti—Antillák—Északafrika felé

Felvilágosításokat nyújt:
SOC. „SARNIA“

Pasagiul Comedia **BUCURESTI**
és „RECLAMA” **CLUJ**

Rador 902

LÁDAGYÁR

Bánszékemű ládákat és fadobozokat összeszerelő és árt szedőit részben megrendelésre azonnal készült és szállít a legolcsóbb napi áron

Sajovics és Lebovits fakereskedés és ládagyár
Cluj, Strada Cornușii (volt Kajantól-ut.) 1. sz. nr.

Első Erdélyi részlekereskedőgyár

Cluj, Calea Regele Ferdinand 19. szám
Telefon Interurban 2-13 * Sörgőnya, Juvaara, Cluj
Ékszerárnyújtás, nagykereskedés
Fogszázi arany és forrasztó * Arany, ezüst és platina bevonás
Kienle és Schwarzwaldi órákban, valamint kincsekben tárgyakban nagy lerakat.
Össz. vevőtelérfelrakások!

Használjunk kizárólag

PLANTOL

legjobb növényzsirt, mert ez tiszta, egészséges és kiadós!
Főtisztelendő Fuchs Benjámint nagyváradi főrabbi felügyelete alatt készült, szigorúan ortodox rituális előírás szerint.

Képviselet: **HIENZ VILMOS Cluj**

BERSON

gumisarkot és gumitalpat
erősítsen cipőjére, cipészével mert nemcsak pénz takarít meg, hanem egyúttal kiméli lábát és cipőjét. Lloyd 2502

Lanczet M. Fiai

déligyümölcs és fűszernagykereskedés
Tg.-Mures / Telefon 511

Név-jegyeket,

születési,
eljegyzési,
esküvői
kártyákat
és mindenféle
mulatsági
meghívókat
legszebb
kivitelben
készít a

Kadima-nyomda Cluj

Üzlettől való visszavonulás miatt az összes raktáron levő

szövet- és bélésárak mélyen leszállított áron kiárúsítatnak

SCHWARZ JENŐ posztókereskedő **CLUJ**
Strada Regina Maria 14

Kadima Nyomda- és Kiadóvállalat R.-T. nyomda Cluj, str. Baron L. Pop (vagy Szabó Mórnál) 12. sz. nr.

Ma me
mélén az
szemü gye
ege alá, h
lyos csapat
serege kis
pájában, e
vel az ifju
A szofi
bizakodás
juság unna
ezerre, kik
verek hely
helyett jár
tanítványa
számlálás
vértana-ha
nep azonb
biekért, ak
lékezésért,
vész, elmu
tött új éle
Tizenhét
reményre g
dásnak ezt
volt e tize
is, melyen
gyűlölet, i
tanítványa
alig volt é
szomorú
sokszor és
De e nap
is, nekifesz
ujjongó ve
ségek gy
hittel erős
galutjára.
az inkvizic
gatott szá
lása és ör
mészet tav
Most i
Ünnepelün
tanítványa
és elér ma
ünnepelün
veik mellé
ker yszerít
gyen mun
a huszonn
pünk szab
választottá
szimbólum
a zsidóság
zsidó ifjus
könyv. És
ma e husz
glédába, n
azok, akik
tek, hogy
rátermettse
dását, az
hogy az if
multát, az
hosszu sort
Mert v
emlékezik,
gyászolja,
a huszonn
a könyv k
akiknak k
ki és akik
ségétől, a
Ezért fáj
minden be
annak a t
vehetik ki
ban, akie